

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Museum-körút 18.

Főzerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felolvas szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Jókai nagybeteg.

Budapest, május 3.

(v.) Aki magyar él e földön, kulcsolja össze a két kezét s azzal az imádsággal, amelyet a közeledő bánat még a kétkedő szívből is kisajtol, kérélegesse a gondviselést, hosszabbitaná meg azt a drága életet, amelyre az enyészet árnyai most kezdenek ráborulni. Avagy kit ne renditene meg szíve legmélyén az a hír, hogy Jókai Mór élete veszedelemben fog? S e hír szerteröppenése után ki tud egyébert fobázkodni, mint az ő meggyógyulásáért, ki tud egyébert rettegni, mint az ő életéért, ki tud egyebet remélni, mint azt, vajha a végzet irlgalmatossága mégis megkímélné ezt a hazát a fenyegető veszteség szörnyű fájdalmától?

Minden hálás kegyeletünk, minden igaz szeretetünk odazarándokol az agg költő kórágáéhoz; ott virraszt fölötté buzgó imáival, nehéző sóhajtaisaival az egész magyar nemzet, amely szellemi és erkölcsi erejének példátlanul gazdag kuforrását, szabadságának hőselkü apustolatát, költői géniuszának legkáprázatosabb megtestesítőt látja benne. Nemzeti kincseink letárában az ő művei képviselik az értékek legértékesebbjét. Vigasztalást, reményt, lendületet, hajthatatlan életerőt, izmos önbizalmat hozzu évtizedeken át az ő bűvösen csengő szavából merítettünk.

Mikor ébreszteni kellett a magyar nemzetet, az ő riadója beharsant a hazába s üde hangja felpeszditette a magyar szívek hecsvágját s életkedvét. Vörösmartyval, Petőfivel s Arany Já-

nossal együtt végezte a honébresztés dicső munkáját, lelket öntve az alét magyarba, régi dicsősége emlékének felújításával uj tetterőre serkentve nemzetét. Majd a szent tavasz márciusi mómorában Petőfi oldalánál ő emelte ki az uj szabadságot a vérkeresztésből: költő, próféta és hős egy személyben. Aztán a nemzet rabságának szörnyű esztendeiben, mikor csendet csinált e hazában a hóhér s a porkoláb, a magyar népnek az élethez való akarát egyedül az ő költészetete tartotta ébren, a bilincsekben tespedő hazának ő regélt bűbajos meséket diadalmas hűségéről, baber arató ragaszkodásról, a szeplőtlenességükben megörzött ideálok lebirhatatlan erejéről. S e mesék belesuhantak a magyar szívekbe, magukkal vitték csillogó szárnyaikon a titkos reménység himporát s megtermékenyítették a szinleg clernyedő néplelket csüggedni nem akaró önbizalommal, a hazaszeretet hatalmas hitével. Az önkénynyei, mely a szuronyok tízezeire támaszkodott s vértörvényszékekre bizta a szabadságára feltékeny magyar nemzet megfékezését, egyedül Jókai Mór szállhatott szembe, mert az ő lantján nem fogott az erőszak, a cenzor kiirhatta írásaiból az erősebb szavakat, de az érzelmek ama győzelmes rhythmusát, amely műveiből kiaradt, semmiféle erőszak nem tudta elfojtani.

A feltámadás, amelynek ígését Jókai a bilincsekre vert nemzetnek hirdette, aztán valósággá is vált; nemzet és király találkozott a kiengesztelődés nagylelkű gondolatában s az uj életre

keltett alkotmány visszaadta hazánk-nak az állami és nemzeti létet, a halottaiból feltámasztott szabadságot. Megint diadalmaszkodott a költő profecias hite; az önkény, amely kacagott a poeta bohó álmain, végül kénytelen volt amaz örök igazságnak meghódnolni, amely ezekből az álmoképekből kisugárzott. Így lett Jókai Mór serdülő ifju korától kezdve férfikoráig nemzetének ébresztője, szabadsáért való küzdelmeinek egyik dicső vezére, elnyomatásában vigasztalója, lelki istánya, feltámasztásának apostola. Ennyi munka elég volna három emberéletre; Jókai ezt életének első felében végezte el.

A ragyogó költői alkotások milyen gazdag sokaságát teremtette meg ezután, istentől áldott élete második felében. Fantáziánk még befogadni is alig képes mindazt, amit az ő fantáziája alkotott. Költői horizontja, amelynek középpontja mindig ez a mi édes magyar hazánk maradt, térben átfogta az egész föld kerékét, ebben is az oceánok titokzatos ölet, a bércek méhét, a sarkvidékek rejtelmét, sőt képzelete felszáryalt a világűrbe is, idegen csillagokat álltva meg pályájukon, az emberi boldogság és szenvedés szinterét más égitestekbe is átülte. Időben pedig ez az ő horizontja átfogta az emberiég őstörténelmét, majd a népvándorlás idejét, a honfoglalás korát, a középkor szines romantizmusát s a jelenkoron keresztül előre lövellte szelleme sugárzását a távol jövőndökbe. Valóban, a mindenség tükröződött eme lángelmében. S amivel a tér s idő végtelenségét

TÁRCA

A halott mosolyog.

— A Budapesti Napló eredeti tarcsája. —

Írta: Révész Béla.

A sárga rózsák, kerti szegfűk illata széjjelaramlott a kis szobában. A fűszeres levegő még intímusabbá tette a kicsiny hajlékot, melynek falain szorosan egymás mellett sorakoztak a lágy asszonyi arckok, a komolykodó férfi-portrék, melázó tájképek és fölöttük és alattuk bizarr keleti szőnyegek szineskedtek. A virágok egy ravatalon lélekzettek, melyet a szoba szük területén szorosan körülfogtak a különös butorok; a halott író stílus kereső híres ötleteinek megépített szimbolumai. A szobában csak mi ketten voltunk. En a ravatal mellett.

A koporsó nyitva és a halott arca mosolyog. Talán most először... Nézem a szelid derüt a sápadt ábrázaton és képzeletben bedérem a hosszú időt, amikor ez az arc mindig csak borongott, a nevetés árnyéka sem vilant keresztül rajta soha és legizgalmasabb sikereinek idején is rajta volt a boru. Nehéz homlokát a ráncok végigszántották, beléfutottak a szemöldökibe, vastag vonalakban itt megütek

és soha el nem simultak. Olyan volt a feje, mint a dacos antik szobroké, melyeken rajta van az élet, de csak a változatlanság nélküli zord komorodás. A régi arcát ujja látom... Erzem a tekintetét is. Ahogy belenézett a világba, az is az elszant emberek tekintete volt, akiknek a szeme átsiklik a világosságokon, a kacajt, a boldogságot nem látják és fürkésző szemük pillantása szomjasan fölissza a lelkek mélyén rejtőző árnyakat. És velük, a felhozott sötétűző kincseivel tüzdelté tele írásait, a szenvedő asszonyokról, a nyomorodott emberekről.

Komor arca ime most kiderült... Miért?... Nézem a homlokát, mely most még inkább kiszélesedett: a nyugalmas simaság; haragos szemöldökei felhuzódtak a szemei fölé, harmonikusan körülvelik, a kemény vonalak, melyek zordon fogták az ábrázatot, ellilantak, csak az alsó ajka biggyeszkezik egy kissé — játszik körülötte a néma nevetés. A mosoly végigirg a egész arcán, rászállt a szemére is és a szemhéjait lezárta gyöngéden, haragos tekintete nem lát semmit ebből a világból.

A halott arca kinyílott, mint feje körül a sárga rózsák és a piros szegfűk... Mosolygása mért hogy jobban fényeskedik, mint a ravatal mellett lobogó gyertyalángok? Távozóban a földről a földre, mért öltötte magára uj ábrázatot? Az élő

ember gögje, hogy a halál megjelent, mért hajlott át a nagy alázatosságba? Élet van a halott ember mosolyában? Az író mosolyában, aki utóljára is, dermüt állapotban is, problémát kínál hiveinek? Milyen volt az utolsó gondolata, lelkének utolsó hullámzása? Milyen titkos érzést sodort a szívéhez? A halottak szellemkezelével ráirta az arcára? A rejtelmes írást, mely ott mosolyog, játszadozik az ábrázatán és beszél? Írók, művészek, megkülönböztetett emberek, a halál igen egyenlővé tesz mindnyájunkat, de az élet csak nektek adja a nagy fájdalmakat, töletek koboza el az örömöket és a könnyeiteket is ráfojtja a lelketekre. A szemetek olyan, mint a más emberek szíve, ott áll őrt mindenütt, ahol érzések hullámoznak, de a szívetek maga a világ, melynek nyüzsgő történeteit egyszerre be is fogadjátok, és kiszorul onnan a magatok tragédiája vagy boldogsága. És elviszitek azt — a képeztel szárnyain — távol a szívetektől; kikémlélték, fölparózzátok és a fantázia kobójában — a pillanat idejében mindjárt — meséket kovácsoltok belőle. És nem tudtok sírni, mint az egyszerű, jó emberek...

Amikor az atyám meghalt... A májusi estén, a kórág mellett, néztem a halódását. A gyötrelmes órák nehéz pillanatai ráfeküdtek lelkemre és megkábitan, érzésben megzavarodva figyeltem a csónades haláltusát. Megdöbentem, de öntudat-

megnepesítette, az a tengeri kép, érzés, esemény egyfő magyar szívből fakadt, a magyar nemzet szellemi egyéniségének bélyegét hordta magán. Jókai Mór az a kapu, amelyen át a világöntudat bevonult a magyar nemzetbe s a magyar nemzeti öntudat kivonult a széles világba. A magyar szellemnek ő szerezte meg a világpolgárság jogát a nemzetek kulturtörténetében. S lézen idő, amikor rommá vált minden, amit e nemzet valaha épített, még a poruk is elenyészett mindazoknak, akiknek nevét a történet fejjegyezte, s ha végigtobzódott az enyészet mindenben, ami egykor magyar volt, hatalma akkor is megtörik egy néven, a Jókai Mór néven, amely távol évezredeknek is hirdetni fogja a magyar nemzet álmait, reményeit, hősi harcait, délceg szabadságszeretétét. A mi gyarlóságunk hogyan adhatna neki dicsőséget, holott az ő génuszba biztosítja e nemzetnek a javak legjavát: az időkel győzelmesen dacoló halhatatlanságot?!

Kórógyához az agg költőnek szálljon kegyeletünk s forró fohásunk. A gondviselés, amelynek kegyelme e haza büszkeségeül és dicsőségeül adta őt nekünk, hártsa el a feléje közelgő árnyakat, ragadja ki életét a fenyegető veszélyből s áldja meg ujult egészség-sel s verőfényes boldogsággal. Amen!

BELFÖLD

Minisztertanács. Mint értesültünk, ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett.

Lukács László expozéja. Mint értesültünk, Lukács László pénzügyminiszter az új ülészak legelső ülésének egyikén fogja az 1904. évi költségvetést beterjeszteni. Ugy politikai, mint pénzügyi körökben a pénzügyminiszter az alkalommal kifejtendő expozéja elé a legnagyobb érdeklődéssel néznek.

lanul figyeltem arcának változásait. Valami sivár érzés húzódott végig szivemen és csak akkor eszméltem a különös fájdalomakra, ha ábrázata vörösségbe borult vagy átsuhant rajta a takó árnyék és ilyenkor megsápadt. A néma, szomorú szemlélődés egészen hatalmába ejtett, megbénította agyvelőmet és egy szárnyaszegett gondolatom hitette velem, hogy senki, sehol kívülül nincs, csak ő a kórógyon, én az ágya mellett és körülöttem a csönd, csak a mély nesztelenség. Zsibbadt valómra ráborult a világ, mely meghalt...

A dermedt pillanatokban egyszer csak zaj riasztott meg. Belérendült a testem. A szomszéd kórógyon felkötözkölt egy beteg... Egő szemével rám nézett és ahogy tekintetem beléakadt a tekintetébe, úgy rémlett, hogy szeméből a rejtelmes tűz átesapott az arcára és feje körül fehér lángok kovályognak... A dermedt állapotból könyörtelenül kivert a látomás, mely annyira megrémítet, hogy kiáltani akartam. De a beteg ekkor lehajította a fejét takarójára és guggoló helyzetben, meglapulva nézett az atyám ágyára... Az egy érzés állapotából kizökkentem és belebambultam a guggoló beteg szemébe. Ijedt, mertem tekintetét izgatottan elfogtam, lázas sugarai rátűztek képzeletemre és fölforralták rejtőző gondolataimat. Magam köré néztem.

A kórteremben hat beteg feküdt. A

Az új ülészak megnyitása. A király, mint a *Budapesti Tudósító* jelenti, ma délután egy óraker kihallgatáson fogadta gróf Tisza István miniszterelnököt. A kihallgatás, amely félóránál tovább tartott, a miniszterelnök előterjesztést tett a parlamenti helyzetről és tárcája folyó ügyeiről. Nyilvánvaló, hogy a kormányelnök a parlament ülészakának megnyitására nézve tett előterjesztést, melyet a király elfogadott. A képviselőház elnöki irodája ennek folytán hivatalosan jelenti is, hogy az új ülészakot szombaton, e hó hetedikén nyitják meg.

Kereskedelmi szerződésünk. A *Frankfurter Zeitung*ot arról értesítik Berlinből, hogy a magyar és az osztrák kormány már közölte az új kereskedelmi szerződésre vonatkozó kívánságokat a német birodalmi kormányval. Ugyancsak a *Frankfurter Zeitung* írja ez alkalomból, hogy a magyar és osztrák kormány követelése annyira túlzottak, hogy a szövetségi tanácsban csodálkozást kellettek.

Délszláv püspökök kongresszusa. A horvát, bosnyák, dalmát és isztriai püspökök kongresszusa gyűlnek össze a napokban Zágrábba. A kongresszus tárgya: a glagolit liturgia kérdése. A délszláv papok továbbra is ó-szláv nyelven akarják végezni a szertartásokat míg a római szentszék a latin nyelv használatát egyre jobban követeli tőlük. *Thalesics* horvát prépost a minap egy folyóiratban egy hosszú tanulmány közlését kezdte el, melyben az ó-szláv nyelv jogosultságát bizonyítja. A mű folytatásának közlésétélét azonban a bécsi nunoius megillotta.

Az Ujpárt Szegeden. Az Ujpárt szegedi híveinek egy küldöttsége tisztelgett ma báró Bánffy Dezsőnél és meghívta a május 8-ikán tartandó nagygyűlésre, hogy ott kifejtse az Ujpárt eszméit. *Bánffy* köszönettel elfogadta a meghívást és a többi közt ezeket mondta:

Nem itt van a helye annak, hogy programot adjak. Bizton hiszem, hogy Szegeden, az Alföld ezen szinmagyar városában mindenkinél lelkeben él az a törekvés, mely a magyar nemzeti állam és a gazdasági önállóság megvalósítására irányul. Meg vagyok győződve, hogy nem kihivetlen a mi törekvésünk, ha talán nem is egyszerre, bölcs mérséklettel, határozott kitartással meg lehet valósítani ezeket a törekvéseket, melyekhez az 1867. XII. t. o. alapján a nemzetnek feltétlen joga van. A nemzeti jogok tekintetében kell, hogy ezen eszmék érvényre jussanak, a gazdasági önállóság tekintetében pedig megvalósulhatásukhoz kétség egyáltalán nem térhet Talán egykor mint kormányon lévő férfi

lélekzetem elakadt, ahogy a szivem feldobbant, amikor már észrevenni tudtam, hogy a kórógyak lakói mind az atyám ágyára néznek. Mindannyian megfeszült arccal lesték a haladás jelenetét... Itt, ebben a süket szobában, ahol a csönd veri föl rémes zajjal a tépelődő ember képzeletét, mit érezhetnek most a betegek? A tekintetüket odaszöggették a haladó ágyára és kimeredt szemük meg se rebent. Ijedt, esőkönyös nézésük megvilágítva odaállította mellém is a halált. A testetlen, orvul bujkáló rémet, akit képzeledésem most már el nem eresztett és a kórógy lakóival együtt én is láttam az ágy körül imbolygni...

A haladólkó megmozdult és a karját erőltette, hogy fölemelje. A pillanatnyi, megfeszített fáradság után teste még mélyebben beleroskad a párnákba és az ujjaimmal intgetett felém. Atyám fölé hajoltam. Megtört tekintetét rám függesztette és ajkai megmozdultak. De a szavak összetörték, amikor beszélni akart és egymásba olvadó, gagyogó hangjai hirtelen fölbresztették bennem a szilaj, minden fölött átviharzó érzést, hogy itt vannak a bucsuzás percei. Képzetelemet elkapta a rémület, hogy ellobban mellőlem a legszentebb élet — de aztán brutális erővel belézuđult gondolataim közé az izgalmas kérdés: a halál szárnyainak hűvös libbenését érzik-e a nagyon beteg

más iránynak voltam szószóelője és éppen ezért és mert az ott szerzett tapasztalatokból alkalmam volt meggyőződni, hogy ezek az eszmék igen kívihetők és hogy nemzeti jogok és gazdasági önállóság nélkül mint állam fenn nem állhatunk, gazdaságilag pedig kolónia maradnánk, meggyőződtöm tehát arról, hogy erre az utra kell lépünk, erre az utra jögnök van lépni és ha élni akarunk, életünk ezen előleítételeit meg kell szereznünk. Lehetséges, hogy küzdelemben, hosszú harcokba log kerülni ennek kivívása. De ha meglessz, az eredmény bőven kárpótolni fog.

A küldöttség tiszteletére az Angol királynő szállóban banket volt.

KÜLFÖLD

A Reichsrath. Az osztrák képviselőház mai ülését, amely egyébként szintén névszerintli szavazásokkal és obstrukciós indítványokkal telt el, *Vetter* elnök azzal rekesztette be, hogy a legközelebbi ülés napját írásban fogja tudatni a képviselőkkel. Mindenki arra magyarázta est, hogy a kormány újiból elnapoltatta a Reichsrathot, amikor este már tudatta az elnökség, hogy a képviselőház holnap megint ülést tart. Nyilván a lengyelek békeközvetítő kísérleteiben reménykedik a kormány. A lengyel klub valószínűleg holnap megteszi már azt az indítványát, hogy a *Grabmeyer*-féle házszabályjavaslatot mint első pontot tűzzék napirendre, és ninos kizárva, hogy a német pártok ezt nem fogják ellenezni.

Az orosz-japán háború.

Budapest, május 3.

Kiulienosöng magasatairól japán ágyuk torka sötétlik a Jalu völgyére és az ormonkon japán zászlókat lenget a szél. Nemcsak a rengeteg orosz birodalom millióinak szivét szállja meg e hirre döbbenet, hanem egész Európa is lélegzetét visszafojtva bámulja a csodás jelenséget. Azok az ágyuk nemcsak az orosz haderő egy részét semmisítették meg, hanem füstté foszlattak egy hitté erősödött legendát is. Az orosz szárazföldi sereg legyőzhetetlenségét hirdető legendát. Ez készítette Európát már évtizedek óta arra, hogy babonás tisztelettel tekintsen Pétervár felé és hogy Oroszországot tekintse a legfélelmetesebb katonai

emberek? A haldokló artikulálatlan beszédét ők talán megértették? Talán a halál üzent nekik valamit a szegény öreg ember kihűlt ajkaival? Az égőszemű, guggoló beteg bizonyosan érti az eltörött szavakat? Mert ő már közelében jár a mesgyének, amelyen túl a rejtelmek élnek. A többi öreg ember arca mért olyan nyugalmas? Mért nem lázadó a tekintetük, mért nem markolják meg a levegőt oly görcsös mozdulattal, mint a fiatalabbak?... Egy elkezeredett érzésemmel belé akartam fojtani minden gondolatomat a chaoszba, mely örvénylett bennem. Megfogtam az atyám kezét és megszorítottam. De a fagyossága vad szökkenéssel átitalt a vérembe és megborzongtam, mert úgy éreztem, hogy a halál kezét fogom. Láták-e ezt a kórógy elítelt lakói?...

Szegény atyám még egyszer fölemelte a fejét és hosszú sóhajással vissza hullott az ágyba. Meghalt... és keresztüleikáztak agyvelőmön a sejtelmek, milyen vihar lehet ezeknek a beteg embereknek a lelkében; egy-egy külön élet mennyire mélyesen érezheti a maga pusztulását; fölörölködnék előttük a boldogságok és szenvedések, melyekhez most rajongással ragaszkodnak; a rövid képzélet is szárnyat kap és végigröplün a rengeteg uton, mely mögöttük van... és nem tudtam sirni, mint a melegsívű, jó emberek...

hatalomnak. De maga Oroszország is ebből a legendából merítette önrésztét és most, a kelet-ázsiai csapások után is ez óvta meg a csüggedéstől. A tengeren megleptek bennünket, a tengeren nem voltunk elkészülve, a tengeren különben sem vagyunk a legelsők, de kerülünk csak a szárazföldön a sárba bestiákkal össze, majd megmutatjuk nekik, hogy mi az erő és hatalom! Az első csapásra összezuzuk őket, az első ütközetben megalázzuk, letiporjuk őket és kérlelhetlen bosszút állunk a port-arthuri kudarcokért! Ezt hangoztatták egyre Pétervárról, ezt hirdették a tábornokok és azt az orosz újságok száza. És ime, öt nappal az első összeütközés után japán ágyuk toroka sötétlik a Jalu völgyére és az ormokon japán zászlókat lenget a szél!

Nem az elfogott orosz tiszték, nem az elfoglalt orosz ágyuk teszik ezt a japán győzelmet fontossá, hanem az erkölcsi hatásában megnyilatkozó következmények. Mivel fogják most Pétervárot a harci kedvnek alig-alig pislogó szikráját élesíteni, lángra szítani? Milyen illúzióval fogják ezután a háború jövőjébe vetett hitet erősíteni? Ki fogja ezután elhinni, hogy a japán szárazföldi haderő tökéletesen, hogy úgy kiképzés, mint bátorság tekintetében mélyen az orosz alatt áll? Azok a Kiulienecsong magaslatán ragyogó ágyuk, azok a Kiulienecsong orm-in lengő zászlók ország-világnak azt hirdetik, hogy az orosz birodalom csak méreteire nézve életfánt, míg a kis Japán minden ízében oroszlan Rettenthetlen, intelligens, bátor. Természetben az ázsiai vadásd és az európai kultúra ellenálthatatlan erővé egyesült és az orosz gőgöt a manduriai moszarok sarába fullasztja.

Igen, az orosz csapatok vad futással menekültek a japán katonák elől és míg ezek az ütközet minden fázisában mintaszerűen viselkedtek, addig az oroszok a végzetes hibák egész sorát követték el. Így nem voltak nehez ütegeik, hogy megküzdhessenek a japánok 18 centiméteres ágyúival, azután meg hagyták magukat téveszteni az átkelés helyét illetőleg. Az a körülmény pedig, hogy csakis tiszték és altiszték jutottak fogságba, azt látszik bizonyítani, hogy az orosz csapatokat az első japán ágyulövések demoralizálták és hogy az ütegeket önfeláldozással védő tiszték, lovakat, élelmiszer-kocsikat cserbenhagytak és vad futásnak eredtek.

A győzelem közvetlen eredménye az, hogy most már az Oku tábornok vezetése alatt álló második hadsereg is akadálytalanul átkel a Jalu folyón, úgy hogy nemsokára 120.000 japán katonára nyomul Föngvangsöng felé, ahol az oroszok nagyob haderőt koncentráltak. De nagyon valószínű, majdnem biztosra vehető, hogy a liaotongi öbönben is partraszállanak japán csapatok és akkor Kuropatkin hadereje az ellenségnek két harapófogószerszűgá közé kerül, úgy hogy az új orosz hadvezér helyzete a legválságosabbá alakulhat.

Néhány nap múlva az eddigiekénél is döntőbb események várhatók tehát, de annyit már most meg lehet állapítani, hogy a területi viszonyok sem a japánok helyzetét nehezítik, hanem az oroszok műveletei elé gőrdítenek súlyos akadályokat. Arra kényszerítik ugyanis az orosz hadvezetőséget, hogy a rendelkezésére

álló haderőt óriási területen forgácsolja szét, és noha sejtetheti, hogy a japánok Manduria déli részében tervezik legnagyobb akciójukat, még sincsen abban a helyzetben, hogy erejének legalább tulyomó nagy részét ide koncentrálja.

A kiulienecsongi csata.

Tokio, május 3.

A japánoknak a Jalu átlépésére tett intézkedései majdnem egészen ugyanazok voltak, mint amelyeket Jamagata tábornok tett ezeltől tiz esztendővel a japán-kinai háboruban. A japán hadsereg három oszlopban nyomult előre; középpütt volt a gárdaosztály, a tizenkettedik hadosztály alkotta a jobbszárnyat, a második hadosztály pedig a tenger felé a balszárnyat. Az utóbbinak az volt a föladata, hogy egy jobban északra levő ponton átkelést szinleljen s hogy az ellenség figyelmét a tizenkettedik hadosztálytól elterelje, amely a hidverésre kapott parancsot. Ez a hadosztály azonban komolyan hozzálátott föladatának teljesítéséhez és Vicsutól tizenhárom mértőldnyire északra, ugyanazon a helyen, ahol a japánok 1894 ben átmentek a Jalu, átlétek az orosz partra. A gárdahadosztály is Vicsutól jobbra operált, míg a második hadosztály Antunggal szemben ment át a Jalu. A folyam közepén nagyobb sziget van és az ezen levő domb, az úgynevezett Tigris domb nagyon fontos stratégiai pont, amelyet a 12-ik hadosztály csütörtökön szállt meg, miután előbb az oroszokat onnan elkergették. Egyidejűleg a második hadosztály is programszerűen ment át a folyón.

Tokio, május 3.

A császári kormányhoz érkezett jelentések szerint orosz részről a harmadik és a hatodik vadászdandár és negyvennyolc ágyú volt akcióban. E jelentések szerint az oroszok teljes vereséget szenvedtek, huszonnyolc ágyújuk a japánok kezébe került, két tábornok elesett és sokan fogságba estek. A japán főhadiszállást május elsején délután öt órakor Kiulienecsongba tették át.

Az orosz sereg bekerítése.

Tokio, május 3.

Midőn a japánok tegnap reggel megszállták a Kiulienecsong és Joszokó között a jobb lőpúrton levő dombsort, az oroszok a Kiulienecsongtól észak-keletre levő dombokon másodsor is ellentállást fejtettek ki. A japánok három uton haladtak elő és megszállták a Kiulienecsong és Szjusukari között levő vonalakat. A császári gárda az oroszokat három oldalról körülfogta és este nyolc órakor elkekeredett tusa után elfoglalta az oroszok állását. A japánok husz ágyút vettek el fogaltak lövészerrel és több mint husz tisztet és nagyszámú katonát ejtettek fogságba. Az oroszok visszavonultak Föngvangsöngbe.

Az oroszok veresége.

London, május 3.

Az itteni japán követség ma délután kiadta Kuroki tábornoknak hivatalos jelentését, amelyből kitűnik, hogy a vasárnapi csata nagyon komoly volt. Kuroki meg erősíti, hogy csapatai elvették az oroszoktól huszonnyolc gyorsan tüzelő ágyút s ezenkívül fogságba ejtettek husz tisztet és igen sok közlegényt és számos puskát és töltést vettek el. Az oroszok vesztesége nyolcszáz ember, azonkívül az összes vezénylő tábornokok megsebesültek. A japánok a maguk veszteségét hétszázemberre teszik. A japánok azt hiszik, hogy nehéz tábori ütegeknek nagyon sokat köszönhetnek. Az

orosznak Föngvangsöng felé való menekülése a legnagyobb rendellenességben ment végbe és inkább vad futásnak volt mondható.

A japán győzelem híre.

London, május 3.

A vasárnapi győzelem egész Japán országban nagy örömet okozott, habár az öröm, mint rendezes, nem nyilvánult zajosan. Az összes lapok bámulattal adóznak a japánok bátorságának és ügyességének, de a mellett arra is figyelmeztetnek, hogy a végleges győzelem előtt még nagyon sok nehézséget kell legyőzni. A tokiói börzén a japán járadék három százalékkal emelkedett. A *Daily Telegraph* sajnálja, hogy a japánok nem rendelkeznek elég lovassággal s hogy e miatt nem üldözhetik kellő nyomatékkel az ellenséget. A *Daily Chronicle* azt írja, hogy a japánok a háborúnak ebben az első fázisában vizen és szárazon megtartották szupremáciájukat, csak hogy ez a háború több fázisból fog állani s nem lehetetlen, hogy a második fázisban az oroszok ugyanolyan megtepetéseket fognak szerezni, mint a japánok az elsőben.

A tengeren.

Páris, május 3.

A *New York Herald* értesülése szerint Alexejev elrendelte, hogy Port-Arthurból az összes polgári lakosságot eltávolítsák és Mukdenbe szállítsák. Alexejev el van rá készülve, hogy a japánok Port-Arthurt már legközelebb körül fogják zarni. Vladivosztkból még mindig nem jött a nyilvánosság számára szánt hír s csak az bizonyos, hogy a Vladivosztki kikötőben ügyesebben helyezik el az aknákat mint Port-Arthur körül, s ezért nemesen kizárva hogy Vladivosztk környékén több japán hadihajó megsérült. Jensen tengernagy hajórajza ezidőszerint nincs Vladivosztkban.

Dalnit kiűritése.

London, május 3.

A tokiói Dsidsi értesülése szerint az oroszok kiűritik Dalnit s elpusztítják az oda vivő vasutat.

Khina és Oroszország.

London, május 3.

A khinaiak már nem oly a lázatosak többé az oroszok irányában, mint eddig voltak. Alexejev táviratban fölszólította Ma tábornokot, hogy vonja vissza csapatait egy bizonyos ponttól, amelyre az oroszoknak hadműveleteik érdekében szükségük van. Ma tábornok mindaddig nem felelt Alexejev fölszólítására, másrészt pedig kieszközölte kormányánál, hogy az összes mongo országi kormányzók lovakat bocsássanak rendelkezésére. A *Times* azt írja, hogy a legújabb japán győzelmek nagyon megerősítették a khinai háború-pártot.

Elárult hadtérvek.

London, május 3.

Az *Echangenek* jelentik Tokióból: Az áru-lás következtében, amelyet egy japán vezérkari tiszt elkövetett, a legidőbb hadvezetőség április 4-én hosszú ülésben jelentékenyen módosította hadtérvét. A japánok összesen négy hadsereget, vagyis háromszázhusz emberrel tagnak haroba állítani. Az első hadsereg Kuroki parancsnoksága alatt a Jalu folyónál van; a második hadsereget, amely Oku parancsnoksága alatt van, április 30-án kezdték mozgósítani és most Hirosimában áll. Ha nem árulták volna el a japán hadtérvet, úgy ez a hadsereg már uton volna. A Nokszu parancsnoksága alatt álló harmadik hadsereg még nincsen mozgósítva. Ez a hadsereg Vladivosztk ellen fog indulni és csak június vége felé száll hajóra. A negyedik hadsereg Logi parancsnoksága alatt Niucsang mellett fog partra szállni. Ezt a hadsereget most mozgósítják.

Páris, május 3.

Pétóvári hírek szerint Varsóban ismét letartóztattak egy lóbrangú tisztet, aki az oroszok mozgósítási tervét elárulta a japánoknak.

HIREK

Budapest, május 3.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Április 30-án új előzetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukra a megajánlásról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Jókai Mór betegsége.** Szomorú aggodalommal kell jelentenünk, hogy a beteg Jókai Mór állapotában ma rosszabbodás állott be. A betegágyán megjelentek Korányi Frigyes és Kállay Károly professzorok és Jókai háziorvosai, dr. Strickerrel két konziliumot tartottak. A tanácskozások eredménye, fájdalom, igen komoly aggodalomra ad okot. Nizzából való hazatérében meghűlt Jókai, influenzát kapott s ma már minden tápálékot visszautasított. A délutáni orvoskonzilium meg megnyugtató jelentést adott ki, az esti azonban már súlyos komplikációt konstátált. Az influenza tünete mindinkább rosszabbodtak s különösen súlyosá tette a beteg költő állapotát az, hogy a tüdő jobboldalán a tüdőgyulladás jeleinek léptek föl, amely azóta folyvást terjed. A hevenykeletű és öregur tegnap Korányi professzorral meg elbeszélgetett, ma délután azonban már csüggedten tekintett orvosaira, szelíd kék szemébe könny gyülemlt s erőt vett rajta a rettenetes sejtések félelme. Este tizenegy óra tájban újabb megjelent Korányi professzor a beteg költőnél.

— Olyan beteg vagyok, hogy rád van szükség? — kérdezte Jókai.

— Nem, — nyugtatta meg a professzor — csak a délutáni ájulás miatt jöttem el, hátha hasznomat veheted.

Néhány perc múlva Korányi tanár elhúzózott a betegtől. A professzor tudósítónknak azt mondta, hogy súlyos komplikációt okoz a tüdőgyulladás. Egy nyolc év előtti gyulladásból a bal tüdőszárnyon izzadmány maradt, amelyet le kellene csapolni, ez a műtét azonban végzetessé válhatnék. Az Erzsébet-körút 44. számú ház felé tekint most ez a nagy város, fájdalommal s részvétellel, imádságos érzéssel: hogy segítse a mindeható a magyar irodalom világhírű büszkeségét.

*

Ejfélkor a beteg állapota változatlan. A közérvén elég jó, a hőfok mérsékelttel emelkedett, csak az érverés rendeltensége kelt aggodalmakat. Jókai szunnyadoz, semmi fájdalmat nem érez, melle halk hörgést hallat. Hitvese odadől szeretettel és határtalan önfeláldozással ápolja. A beteg mellett virraszt háziorvosa, dr. Stricker is. Éjfél tájban orvosi rendeletre egy csésze teát kellett a betegnek magához vennie. Jókai eleinte vonakodott, de felesége kérő szavainak engedett s kitta az egész csészét. Tiszta öntudattal volt, megőszönte hitvese figyelését s aztán aludni kívánt. Minden előrelátás szerint az éj folyamán válságos fordulat alig várható.

— **József főherceg és a kivándorlás.** Fiuméből jelentik, hogy József főherceg, aki most ott időzik, melegen érdekődik a kivándorlók szállító hajók iránt. A főherceg a napokban magához kérte Szilassy Zoltán, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületi titkárát s tájékoztatót az iránt, hogy a magyar kivándorlóknak magyar élési módokkal való elhatása az óceánon hogy történik. József főherceg megígérte, hogy az eg. esület akciójában mint annak tagja ő is részt fog venni.

— **A fekete elnökjelölt.** Scott W. amerikai neger a minap igen érdekes proklamációt intézett az Egyesült Államok fekete polgáraihoz. A proklamációban elárakozott arra, hogy a feketék is beleavatkozzanak a nemzeti politikába s terjenek el attól az ősi rettegéstől, amely elfogta őket; ha arra gondoltak, hogy a sajátjukbéli ember legyen az Unió elnöke. A derek Scott azt vitatja, hogy az elnöki székből éppen úgy ülhet fekete ember, mint fehér. Egytörmenem ereik és egyformán lehetnek elnökjelöltek. Azt tanácsolja tehát, hogy az elnökválasztásnál ne szavazzanak ézentul másra, mint fekete emberre, s állítsanak neger jelöltet. És itt tünik ki aztán, hogy a fekete ember épp olyan, mint a fehér. Scott ur önmagát tartja a legjobb elnökjelöltnékre s arra kéri fekete testvéreit, hogy őt válasszák meg.

Szakasztott olyan ez, mintha fehér ember csinátta volna. Scott ur alkalmas az elnöki méltóságra.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Mint előtökés belvárosi sajnálatul értesülünk Kossuth Ferenc állapotában ma visszacsúszott be. A tüdőgyógyászati párt illuzióis elnöke az utóbbi időben teljesen helyreállt csak a mai napon támadta meg súlyosan térdzúletében csúszos bántalma úgy hogy orvosa tanácsára egyelőre nem hagyhatja el ágyát.

— **Uj családnev** a király, mint a hivatalos lap mai száma jelelti megengedte, hogy nevesi Bisicz Lajos, a leso magyarországi ban a és kohóerőszén társaság vezérigazgatója, és törvényes utódai, magyar nemesiségük és hevesi előnevük epéigben tartásával, családnevére Hevesi-Bisiczre változtassák.

— **Udvári ebédek.** Az ő felsége üdvözése alatt rendezendő udvari ebédek sora csütörtökre, e hó 5-én veszi kezdetét; első alkalommal katonai udvari ebéd lesz.

— **A vasúti sztrájk után.** A lezajlott vasúti sztrájk miatt a tizenhárom bizottság tagjain kívül nyolc vasúti alkalmazott ellen folyik a büntvígsgáta; Dimitrievics Dragutin, Mazán András, Csete József, Balázs Janos Pazmány Lipót, Janosó József, Bobus Mihály vasúti alkalmazottak és Fabeneim Miksa vasúti díjok ellen. A királyi ügyészség indítvány alapján közvesztési cselekmény büntette címén dr. Kállay Miklós vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálót az előzetes fogvatartással együtt. A letartóztatott vasutasok a vizsgálóbíró végzésének az elzetes fogvatartást elrendelő része ellen felolyamodással étek a törvényesek vádancsatozta. A vádancs ma délelőn döntött Csarán Istéltéblai bíró elnöklete és dr. Makucz bíró előadása alapján a felolyamodás felet s helybenragta a vizsgálóbíró elzetes fogvatartást elrendelő végzését. A vádancs határozatát dr. Kállay vizsgálóbíró nyomban kibírte és letartóztatott vasutasok e két alk ellen a királyi ítélőtáblához jelenteték be felolyamodást.

Kassáról távratok: A vasúti sztrájk ügyében megtörtént nyomozás után Nyekhegyi királyi ügyész hivatali hatalommal való vissatérés bűntette miatt vádat emelt Pavkovic Dusan, Liechtenstein Ármán Jurcsó Gula, Gagányi Lajos, Szabó Sándor, Mercsics Géza, Zombory Janos és Lebanovics Gusztav vasúti hivatalnokok ellen. A soron kívül kitűzőtő főtárgyalás május 11-én lesz.

A szatmarnemeti szabade vüpart tegnapi gyűlésén határozati javaslatot fogadtok el, amely a vasúti sztrájkra vonatkozólag ezt mondja:

Teljes bizalommal van a part gróf Tisza István miniszterelnök és a vezetése a a kormány iránt, mely az ország neméyebb hátsára tette magát méltóvá azzal, hogy a z által parlamenti viszonyokat nem reálította s a fontos a ami és közgazdasági érdekek megoldását hazafias öntudata kezébe vette. Bizton reméli a part hogy a kormány nem fog késni az érintett anarchizmus törökvesek megfékezésévé a szükséges intézkedéseket mielőbb megtenni. A kormány elnökének és tagjainak hazafias bölcsesegen, maras a a törvényes módon és a kormányzat terén ér. sikeren kívül alapítja a part ezen reményeit különösen azon

öntudatos és erélyes eljárásra, amelyet a kormány a vasúti usz visezőknek a haza elleni követelést merénnyelével a törvények s az al egyenlő ereű szabályok elleni nyílt fellázadásaival szemben tanult mondatni emberleletti erővel és munkával elsősorban a vasúti forgalmat nem reálította s azután a hazaarullal bataros lázadást megtörté. Reméli a part, hogy egyrészt idővén és intézkedésekkel, másrészt az igaztók szigorú és példás megbüntetései és a érevezetkek iránti méltanyossággal sikerülni fog a kormánynak az ország lakosságát oly érzékenyen karosító s szeretett hazánkat a külföldi gunyjanak kitévő ezen sajnálatos esemény ismellődeségek egyzsersimidenkorra elélet venni. A legmélyebb köszönetet fejezi ki ezen a kaomból a part a kormány összes tagjai s különösen a miniszterelnök s a kereskedelem minis. ter. mint egyben a város ország képviselője iránt.

— **Murad szultán halálkik.** Egy nagyon s erencsel nem és sokat szenvedett embert készült a halál megváltani győreimeitől. Murad szultán kit 1876 óta a csirigári palotában őrzétek, ves élyesen megbetegedett és elgyöngyüléséhez nincsen semmi remény. A szerencsétlen teledem mindössze három hónapig uralkodott, mint hogy 1876. augusztus 30-án a sekkülvám őrlétek nyilvánította, mire őcsese a mos uralkodó II. Abdul-Hamid elfogatta s trónjától megfosztva, egyik palotájába záratta.

— **Véres harc Varsóban.** A mult szerdán délután 2 órakor olyan eset történt Varsóban, mely meg ma is izgalomban tartja a város lakosságát. Orosz-Lengyelország és Litvánia szociáldemokratái egy új nyomdát szerzektek be és egy cipész lakásán állították föl. Alighogy keszen volt a munka, nagyszámu rendőrhátot be a cipész lakásába, ahol akkor a házigazdán és néjén kívül három szociálista is jelen volt. Ezek gyorsan elfonaszolták magukat a lakás belső szobájában és elhatározták, hogy teyveres ellentállást fejtenek ki. A rendőrség betört az első szobába és már be akarta törni a második szoba ajtaját, de alighogy megjeent a küszöbön, a kis szociálista csapat revolverrel ráított a rendőrökre. A rendőrtűnök segéde, Vincsuk és egy Codanovszky nevű rendőrgalmazó holtan buktak a földre. Aztán az elszánt csapat, közbülvéve a cipész neét, a csendőrök és rendőrök köé vetette magát, és revolverrel kezükben utat tört magának az udvarban, odáig még egy őrmestert és három rendőrt halálosan megsebesítve. A cipész nejét és egyik szociáldemokratát letartóztatták, a többiek elmenekültek.

— **Fulda a török rendőrségről.** Dr. Fulda Laos, a néreves német író keleten jár s nazárkérve egy esete mond el a török rendőrség jellemzésére. Törökországban tudva e völég nagyon megnevezni a kivándorlást de azért még s kivándorlhat az igazánú muzulmán ha érta a módját. Csak egy kicsit meg kell kenni a rendőrség kezét s akkor megy a dolog. Fulda különben a kövekező esete mondja el: A najó, amelyen Beruba érkezett, hogy Sziríából Alexandriába menjen, már keszen állt az indulásra amikor az utolsó pillanatban egy evezős-csónak közeledet Libanon tartományból való kivándorlókkal a hajó tele amlyre ez k föl akartak szállni. Mielőtt azonban felszállhattak volna, a csónak evez slégényei nyolcvan frankot követeltek lejenkint a kivándorlóink akaró szegény emberektől a partok a hajó vívő rövid utéri. Többen vonakodtak a kért összeget megfizetni és heves szóváltás tamadt a csónak urasa és az evezőseemberek között. De habavágot minden az evezősök megmaradtak követelésük mellett a hajó már indulóban volt, mit tehettek egyebet, fizettek. Az egész jelenetnek tanúi voltak a rendőrség csónakán lévő hivatalnokok akik azonban nem közeledtek Ennek igen egyszerű oka volt. A rendőrség csak azért volt jelen, hogy pontosan ellenőrizze menni pénzt csaknak ki az evezősök szegény emberektől. A parton aztán megosztották zsakmanyuakat az evezősök a rendőrség hivatalnokával.

— **Gyülekező sertések.** A budapesti hentesek nem tréfálnak, nekik ugyan hozhatnak a vásárra sertést, ők bizony egy szálát sem vásárolnak addig, amíg a vitás ügyüket a vágóhíddal és a régi vásártéri rend dolgában el nem intézik. Tegnap tudjuk, megkezdődött az 6 különböző sztrájkjukat s már nem vásároltak kínálkozó sertéseket. Maradt is mára háromszázötven darab s azonkívül *harminchat* süldő is. Ehhez az állományhoz csatlakozott aztán ma megint *kétszázharmincegy* darab sertés, s maga a hivatalos vásári jelentés is bizonyítja, hogy semmiféle vásárlás nem történt, akármilyen buggó volt a kínálat. Együtt van tehát már *ötzszáznyolcvanegy* darab sertés és *harminchat* süldő mint kapható állomány. Holnap is lesz újabb kínálat bizonyára, bár aighanem eszökkenő mértékben a makacs-kodó hentesek szilárd elhatározására való tekintettel. Szóval, a derék sertések majd gyűlekeznek, akár monstre-zsurokat is rendezhetnek a vásártéren s vidám röfögések mellett akár fel is kaphatják Budapest amaz osztályának az állá, amely különösen az 6 husukra van utalva. Annyi bizonyos, hogy Budapest közönségének az utóbbi időben vesztettül jól megy. Kiváncsisággal várjuk, ugyan milyen egyiptomi csapásra virradunk holnapra.

— **A hercegnő barátnője.** Párisból nagy ékszerlopást jelentenek. Hét ón ugyanis a Bristol-szállóban meghalt Alba hercegnő, Eugénia ex-osászárné egyik unokatestvére s közvetlenül a halál beállta után a hercegnő környezetére észrevette, hogy egy doboz, amelyben mintegy 800.000 frankot érő ékszerek voltak, eltűnt a halottas-szobából. A párisi spanyol nagykövét rögtön értesítette az esetről a hatóságokat. A rendőrség a legnagyobb óvatossággal rögtön megindította a nyomozást. A nyomozás eredménye az első hírek szerint az volt, hogy az ékszereket a hercegnő barátnője lopta el s több ügynök segítségével el is adta, hogy a lopott ékszerek mind megkerültek és a tolvaj és bűntársai ellen a büvádi eljárást megindítják. Egy másik verzió szerint a lopást egy veszedelmes tolvajné követte volna el, akit Duruy álnéven ismer a párisi rendőrség. Végül egy távirat szerint a lopást a hercegnő egyik szabónője, Madeleine Pascal rendezte, akit le is tartóztattak.

— **Halálosan.** Nagy veszteség érte a magyar piaristá rendet. Egyik legkiválóbb taga: dr. Ham Sándor iógymnáziumi tanár 1-én negyvenegy éves korában meghalt Sátoraljanjában, ahol évek óta működött növendékeinek és az egész város közönségének szerete és nagyrabecsülése mellett. A boldogult széleskörű tudományosságával és kiváló pedagógiai tudásával a piarista rend legelőkelőbb tanárai közé tartozott. Ma temették el Sátoraljanjában tiszteletreméltó emlékéhez iló pompával és a közönség osztaltalan részvételével.

Tarcsafalvi Pálffy Györgyné 1-én ötvennyolc éves korában meghalt Tarcsafalván.

Báró Chappon Károly katonai vezérőrnagy 1-én Alsó-Lendván meghalt. Temetése 2-án volt nagy részvét mellett.

Ózvegy Hay Sámuelné, született Lurtochitz Anna, ma délután meghalt. A boldogultat két fia és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Sírkötelezés.** Az *Artista-Egyesület* ma leplezte le Ruck Nándornak, a volt Somossy-Ortium tagjának sírkövét. Az egyesület nevében Baumann elnök kegyeletes beszédben emlékeztet meg az egykor oly népszerű arisztáról és többek között azt mondotta, hogy bár az artisták pártokra szakadtak, de e nemes cél alkalmával, amely mindannyiok egüttérését lejezi ki, egy szívvel-lélekkel egyesültek.

— **A berlini rendőrfőnök Budapesten.** Borries György berlini rendőrfőnök, aki Haselau kormánytanácsossal érkezett Budapestre, ma reggel a főkapitányságot látogatta meg. Rudnay főkapitány fogadta és katalozta a külföldi vendéget, akinek tiszteletére a főkapitány e hó 3-én estét a főkapitányság épületében lévő lakásán.

— **Barián báró kérésze.** Szerajevóból táviratozzák: Lurán báró közös pénzügyminiszter megtekintette az iskolákat, a műiparintézetet, az ilicei intézeteket, a bosznai forrásokat és az épülő új vasúti vonalat. A miniszter a mohamedán ellenzék több tagját fogadta kikajánításukról biztosították. Tegnap az urí klubban vacsorát adott amelyen hivatalos személyiségek vettek részt, ma délebben Travnikba utazott.

— **Házasság.** Gróf Csáky Albin v. b. t. t., a főredibaz elnökének leányát Ionát, ma eljegyezte báró Benz Ottó vezérkari százados. Gróf Clary és Aldringen Szeofried brüsszeli cs. és kir. osztrák-magyar követnek, a zborói uradalom tulajdonosának és neje született Kinsky grófnőnek leányát Clary és Aldringen Erzsébet Alexandra grófkisasszonyt eljegyezte gróf Baillot de Latour.

Halász Sándor mérnök eljegyezte Hoffmann Irén kisasszonyt Budapesten.

Knoll Lajos, a délia-vaspálya-ársaság üzemigazgatósági tisztviselője eljegyezte Major Ilonka kisasszonyt, Major Gyula leányát Tapió-Szent-Mártonban.

— **Siketnémák bankettje.** A bécsi siketnémák a minap ünnepet ültek. A segítőegyesületüket jubilálták, amely már százhuszonöt év óta neveletti a társadalom hasznos tagjaivá a siketnémákat. Kiáltást is rendeztek az alkalommal s lakomát amelyre sok díszvendéget is meghívtak. És ezen a lakomán lehetett legjobban látni a civilizációnak, a haladásnak az áldását, mert azokon az ünneplő siketnémákon, akik az ember két legfontosabb érzékének az épségétől vannak megfosztva, nyoma sem volt a báva'nak vagy keserűségnek. A lakoma jókedvben mult el és siketnéma tószit is „hangzott“ el, Toist betűszedő — persze jobbeszédben — mondott többek között pohárköszöntőt s az ő indítványára még hódoló táviratot is küldtek a siketnémák a királynak.

— **A Könyves Kálmán zeneműtára.** Megjelent a Könyves Kálmán kiadásában megindult zeneműtár utolsó négy kötet is, amelylyel ez a nagyszabású és érdekes mű befejezést nyert. Már az eddigi hat kötet tartalma is mutatta, hogy ez a gyűjtemény milyen magas színvonalon áll, mert a magyar dalok, magyar operettek, kuplék, a külföldi operett album, magyar ábrándok és kedvelt táncok egyes kötetekben a zeneköltészet minden műfajának legbecesebb és legértékesebb gyűjteményei vannak összegyűjtve. A most megjelent utolsó négy kötetnél az énekalbum, operák, szalonalbum és örökbeesű magyar dalok gyűjteményénél azonban szinte meglepő a zenei izésnek és tudásnak az a nagy művészete, amelylyel a zeneműtár összeválogatva és csoportosítva van a zeneirodalom időközben megjelent újdonságaival is találkoztunk benne. A 10 kötetből álló zeneműtárba foglalt zenedarabok több mint 400 körülnek ha azokat bolta áron egyenkint szerezzük meg mag ebben a csoportosításban, izléses viszonykötésben mind a tíz kötet 100 koronáért kapható a Könyves Kálmán részvénytársaságnál (Nagymező-utca 37—39. sz.), mely összeg 3 koronás havi részletekben is törleszhető.

— **A cukrász-sztrájk vége.** A budapesti cukrászmesterek ma este Stűek Ferenc elnökele alatt tartott rendkívüli közgyűlésükön egyhangulag kijelentették hogy a segédek részéről a mult év december havában követelet né pontot továbbra is kötelezőleg elogadák és megtoldják azzal, hogy az ünneppapokn vasárnap módjára dolgoztatnak, továbbá más us elsőjének délutánját szabad napul engedik és kijelentették, hogy a sztrájkban résztvevett segédeket az üzlelek fellendülése esetén kilogás nélkül visszahadják. Végül kimordották hogy az elfogadott pontozatok szigorú betartásának ellenőrzésére mesterekből és segédekből álló vegyes bizottságot szerveznek. Ezzel az egy hónap óta tartó cukrász-bérháro véget ért.

— **Öngyilkosság a börtönben.** Székesséhvárváról táviratozzák: László István békai lakos aki sógornőjének meggyilkolása miatt vizsgálati fogságban volt és most került volna az esküdtszék elé, ma délelőtt cellájában lelakasztotta magát és meghalt.

— **Zsidóüldözés Oroszországban.** Lembergől táviratozza tudósítónk, hogy lengyel lapok értesülése szerint Benderben, Kisenevtől három vasútállomásra a mult szombaton, amikor a zsidók a zsinagógában voltak, nyolcvan orosz paraszt megrohanta a zsidók házait, rabolt és gyújtogatott. Egy házban otthon voltak a lakók. A parasztek meggyilkoltak kétszázöt férfit s egy fiatalleányt, aztán odébállottak. Az utcán a vérengző tömeg azt kiáltotta: — Vért a véreért! Az orosz vér patakokban ömlik Keleten, mert az angol és amerikai zsidók fellázították a japánokat, hogy álljanak boszut rajtunk Kisenevért. Egy butorkereskedő házában az ablakon keresztül az utcára dobtak egy gyerekéyas asszonyt s odakünn a tömeg szerencével összehasogatta a szerencsétlen asszony fejét. Néhány óra multán egy csapat kozák ment a felülbűdött parasztság ellen, de nem bírt vele. Erre a kozákok parancsnoka Kisenevbe táviratozott a kormányzóhoz utasításért. Onnan táviratilag csak annyi válasz jött: *Lövetni kell!* Ez használt, mert mikor a tömeg meghallotta, hogy a kozákok sortűzet fognak adni, elszedtek.

— **Gyilkosság Buda-Eörsön.** A főváros közvellen szomszédságában lekvó sváb községben, Buda-Eörsön ismét gyilkosság történt. Weber Lipót, egy nemrégiben elhatguzdag földműves buszvére fia és a nőlánát nem sokkal idősebb Albecker István régóta ellenségei voltak egymásnak. Ha összekerültek, mindig összevesztek, mert Albecker irigyelte a gazdag sváb legény sorsát. Három hónap ezelőtt csunyan összes tákozta s azóta Albecker bosszút forralt Weber ellen. Kereste is az alkalmat, hogy bosszu át költthesse. Egyik budai kocsmáros pincéje előtt találkoztak vasárnap reggel a haragosak. Ismét szóváltásba elegyedek s e közben Albecker kést rántott elő s Weber nyakába dőtte. Weber összeesett s kevéssel aztán, hogy hazavitték, meghalt. Albecker a gyilkosság után elszaladt, de többen látták, hogy ő volt a gyilkos. Hogy a gyanut magáról e hártása, vasárnap reggel még résztvevő az egyházi kermetben is. Mikor azután megtudta, hogy őt gyanusítják a gyilkossággal, megszókött. A rendőrség kézrekerítésére megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Eliogott szélhámos asszony.** Eu-ianek Józsefnek az Út-út 21. számú házban virázgató hentesüzlete volt. A rossz gazdálkodás miatt azonban tönkrement az üzlet s Buranek, miután egy csomó embert megkárosolt — Amerikába szökött. Felesége most ugyanigy akart tenni. Több kereskedőtől ékszer, ruhaneműt, vásznat vásárolt s azokat eladva követni akarta férjét. A budapesti rendőrség intézkedésére azonban ma Fiumében elioagak.

— **Fekete himlő.** Berlinből jelentik hogy Bronsko pozeni ilaluban egy bányamunkás családján, amely mintegy négy héttel ezelőtt tért vissza Vesztálialból, fekete himlő tört ki. Eddig két haláleset fordult elő, két ember pedig beteges fekszik. Azokat az embereket akik a betegekkel érintkeztek, teljesen elszigetelték.

— **Újbb társasutazók.** A társasutazók kirándulások sorozatából, amelyet a Központi Menetegyroda az idei nyarra állított össze most jelent meg a pünkösti aludnai kirándulás valamint a st. louis kiállítás alkalmából az Egyesült-Államokba induló társasutazás részleges programja amelyet a Központi Menetegyroda, Budapest, IV. Vagadótér 1., díjmentesen küld meg az érdeklődőknek.

— **A Gzellatéri Haas-palota** leszakadt parkányzatára vonatkozólag, t ovasított külföldös figyelmébe ajánlunk a Mannheimi biztostó-társaságnak mai számunkban közölt *Házulajdonosok* című hirdetését.

— **Szabolcs eplezés Magyar-Itálián 14-én** leplezik le az ott kiállított Kossu h-szobort. A leplezési ünnep kapcsán műkedvelői előadás, bankett és táncmulatság is lesz.

— **Elveszett ékszer.** A Csömöri ut elején 2-án elveszett egy pár ezüst foglialásu gyémánt fűbevaló. A megtaláló, ha a főkapitány hivatalban jelentkezik a fűbevalóval, iló jutalomban részesül.

— **Öngyilkos műegyetemi hallgató.** Berlinből táviratozzák, hogy ott tegnap este Wittgenstein Rudolf 23 éves műegyetemi hallgató, Wittgenstein Károly bécsi bankár fia öngyilkosságot követett el. Közvetlenül öngyilkossága előtt a fiatalember még eljátszotta zongorán legkedvesebb nótáját. Wittgenstein levelet hagyott hátra s abban azt írta, hogy meghalt egy jó barátja, nem tud nélküle élni.

— **Sikkasztó ügyök.** Krausz Samu Árnin tüzernagykereskedő kárára Weiss Miksa harmincöt éves ügynök 2300 koronát sikkasztott. A rendőrség intézkedett elfogatása iránt. Weiss egy *Boroszloból* írt levele szerint Amerika felé tart.

— **Rendőri hírek.** A Fő-utca 74. szám alatt lévő korosmában tegnap Patyik Mátvás szabó és József nevű fia nagy botrányt rögtönöztek. A vendéglős rendőrt hívták, de a két Patyik ezt is megtámadta. A rendőr erre kardot rántott s mindkettőt megsebesítette. — Schulz Emma varrónő ma reggel a Király-utca 65. szám alatt lévő lakásán marólugót ivott. A Rókus-kórházba vitték. — Özevgy Hey Sámuelné magánzóna ma hajnalban az Andrássy-ut 84. számú ház harmadik emeletéről levetette magát. Ruhája az első emelet rácsában megakadt s ott függve maradt. Sulys sérüléseivel a Rókusba vitték. — *Atai* István cserpelegény ma délelőtt lezuhant a Damjanich-utca 24. számú kétemetese ház tetejéről. Haldokolva vitték a Rókusba. — *Agh* József kocsis ma este kedvesen *Stedelmann* Antónia tizennyolc éves napszámosnőre ötször rálőtt. Az egyik golyó a leány bal szemét érte. Bevittek a Rókusba. *Agh* megszökött.

A király a tavaszi kiállításon.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, május 3.

A kikelet verőfényes pompájában nyitotta meg ma a király a tavaszi szezonba illő szines és illatos virágkiállítást. A képzőművészeti csarnokban pompázik ez a virág-szimfónia s a kiállítás megnyitása előtt figyelmes érdeklődéssel nézte végig ő felsége a tavaszi tárlatot. A Műcsarnok bejáratánál diszkaput emeltek a király tiszteletére, nemzeti színű lobogókat lengtetett az enyhe szellő végig az utvonalon, amerre az udvari fogat elrobogott. Az előkelő társaság, amely a király fogadására megjelent, a Műcsarnok előtt, az oszlopcsarnok lépcsőzetén helyezkedett el. A miniszterek közül ott voltak: *Berzeviczy* Albert, *Tallian* Béla, *gróf Khuen-Hédervary* Károly és *Cseh* Ervin. Körülöttük a közelet előkelőségei, igen sok uriaszony, mesés tolettjeik valóságos kiállítási szenzáció.

Valamivel tíz óra előtt érkezett meg magyaros négyes fogatán *József* Ágost főherceg, *gróf Batthyány* Béla parancsoltiszt kíséretében. A közönség megjelent a főherceget, aki barátságos beszélgetésbe elegyedett a hölgyekkel s az urakkal. Pontban tíz óra órákor állt meg a király nyitott udvari hintója a diszkapunál. *Gróf Paar* Ede lovassági tábornok s *Driancourt* Örnagy kíséretében jött ő felsége, akit a sokaság riadó éljénzessel fogadott.

A lépcsőzetnél *Berzeviczy* Albert közoktatásügyi miniszter következő szavakkal fogadta a királyt:

— Van szerencsém felségedet hódolattaljesen üdvözölni és hálás köszönetemet kifejezni, hogy a Magyar Képzőművészeti Társulat tárlatát és első virágkiállítást magas megjelenésével megtisztalni kegyeskedik.

A király erre így válaszolt:

— Szíves örömmel tekintem meg egy a művészeti tárlatot, mint a virágkiállítást, mert már hallottam, hogy mind a kettő igen szép.

Berzeviczy miniszter aztán bemutatta ő felségének *Forster* Gyula miniszteri tanácsost, a Képzőművészeti Társulat új alelnökét és *Halmos* János polgármestert, aki előtt ismételten hangsúlyozta, hogy mily szívesen időzik Budapest székes fővárosában. A lépcsőn felfelé haladva, ő felsége kezét fogott *József* Ágost főherceggel, a kivel néhány bizalmas

szót váltott. Az előcsarnokba érve, bemutatták *Hausmann* Alajos, *Zala* György és *Karlovsky* Bertalan igazgatósági tagokat, továbbá *Benkó* Kálmán igazgatót és *Telepy* Károly műtárost.

A király *Hausmann* rektortól megkérdezte:

— Hogyan állanak a várpalota építésével?

— Nagyon jól, felség. Közeledünk a végleges befejezéséhez.

Zala Györgyhez fordulva, azt kérdezte a király:

— Van-e sok munkája? Mikor lesz kész *Andrássy* szobra?

— A főalak, *Andrássy* lovasszobra már ércebe van öntve és most állítják föl az országház előtt. A talapzatra jövő két nagy dombormű azonban munkában van s bizony sok dolgot ad.

— De bizonyára szép is lesz, jegyezte meg ő felsége.

Karlovsky Bertalantól a király megkérdezte:

— Van-e idegen mű a kiállításon?

— Nincs, felség. Csupa magyar művész munkája van kiállítva.

A király ezután megkezdte körsetáját a kiállítás termeiben s mindjárt az első teremben a saját arcképe előtt megszólította *Benczur* Gyulát:

— Kedves mester, ugy-e rég nem ültem önnek?

— Mindig nagy kegy reám nézve, ha felségedet festhetem, — mondotta a művész.

Szemléje közben kiváló figyelmére méltatta azokat a képeket, amelyeket a királyi palota számára megvásároltak és közben több művészt megszólítással tüntetett ki. *Telepy* Károly képeinél a művésznek azt mondta:

— Ön még mindig a régi. Nagyon szépen festi a Tátra vidékét.

Mannheimer Magyar Gusztáv quarnerói képénél megjegyezte:

— Nagyon karakterisztikus a képe. Ön igen szorgalmasan fest.

Róna József Anakreon-szobránál állt meg most a király. A szobrászművészt bemutatták ő felségének, aki elismeréssel szót a szobor finom vonalairól. Aztán megkérdezte *Rónától*, hogy a kis szobor ércebe van-e öntve s megelégedéssel hallotta, hogy a művet a művész nemcsak maga mintázta, hanem ércebe is öntötte. Aztán örömet fejezte ki azon, hogy *Róna* József öntőműhelyében készül *Zala* *Andrássy*-szobra is.

Wlassics Gyuláné márványszobra előtt megkérdezte a tervező szobrászt, *Mátray* Lajost, hogy mióta van a művészi pályán. A szobrászati teremben, ahol *Zala* György kalauzolta ő felségét, a király elismerését fejezte ki *Ligeti* Miklós szobrásznak, a társulat nagy díja ezidei nyertesének. Melegen megdicsérte még a király *Cigány* Dező, fiatal festőművész csavargó gyermekét ábrázoló képét. Hosszan nézte a finom genret s így szólt:

— Ez a fiatal művész igazi, nagy tehetség.

Márk Lajos uri arcképét és *Vassary* János női aktját is hosszabb ideig szemlélte. A termeket bejárva, a kultuszminiszterhez fordult a király:

— Meglepően szép ez a kiállítás, igazi örömmel látom a magyar festők rohamos haladását!

Az utolsó teremben megszólította a király *Allenin* Tivadar román tüzérfőhadnagyot s érdeklődött, hogy a magyar tüzérséghez beosztott idegen katona, mióta van a fővárosban.

A király ezután a Műcsarnok terméin keresztül a kupolacsarnokba ment a virágkiállítás megtekintésére. A bejáratnál *Tallian* Béla földművelésügyi miniszter várakozott, *Halmos* János polgármesterrel és a fővárosi kertészeti hivatal vezetőivel. *Tallian* Béla rövid üdvözlő szavaira ő felség ezt mondta:

— Szívesen jöttem el a virágkiállítás

megnyitására. A virágokat magam is nagyon kedvelem.

Tallian Béla sorjában bemutatta a megjelent urakat. *Halmos* János polgármesterhez e szavakkal fordult a király:

— Örömmel hallok, hogy a székesfővárosnak nagyszerű kertészete van.

— Igenis, felség, s éppen most rendezünk be egy újabb 300 holdnyi területű kertészeti mintatelepet.

A király megszólítással tüntette ki *Vosits* Károly tanácsost, *Simonovits* Bélát, a sé-tányügyi bizottság tagját, majd *Isemann* Keresztély főkertész kalauzolása mellett a virágkiállítás megtekintésére indult. A királyt látogatóg kellemesen lepte meg a nyíló virágok és disznóvénnyek pompás csoportja s tömérédek kérdést intézett *Isemann* főkertészhez a ritka növények tenyésztéséről és ápolásáról. Az orchideák csoportjának meg egyezte:

— Ilyen szép példányok vannak *Schönbrunn*ban is.

Alaposan szemügyre vett mindent ő felsége és ismételten gratulált a kiállítás sikerült voltáért, ugy a főváros képviselőinek, mint *Tallian* Béla miniszternek.

Féltrege járt, mire a király befejezte szemléjét s a látottak fölött ismételten legteljesebb elismerésének adott kifejezést. Bucsut véve a miniszterektől és a kalauzoló uraktól, kocsijábaült és az egybegyűlt közönség viharos éljénzése közben, *József* Ágost főherceg kíséretében visszahajtatott a budai várba.

FŐVÁROS

A sztrájk ellen.

— Rendkívüli közgyűlés. —

Budapest, május 3.

A főváros törvényhatósági bizottsága ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a *Preyer* Hugó és negyvenöt társa által benyújtott indítványt tárgyalta. Ebben az indítványban a törvényhatóság tagjai arra kérik fel a kormányt, hogy a polgárságot a sztrájkok terrorizmusa ellen védje meg, s biztosítsa a kormányt, hogy erre irányuló törekvéseiben készséggel támogatják. A közgyűlés iránt élénk érdeklődés nyílt: nagyon sok városlátó jött el, mert híre járt, hogy a demokraták az indítvány elfogadását meg akarják akadályozni, ha három napon keresztül is kell tárgyalni. Ebből azonban semmi se lett. Mindössze *Eötvös* Károly mondott hozsuz beszédet s indítványt is nyújtott be. Azonkívül három módosító indítvány került a törvényhatóság elé, a közgyűlés azonban valamennyit elvetette s a többség, imponáns nagy számban, az eredeti indítványt emelte határozattá.

Halmos János polgármester elnökölt a közgyűlésen, mely ma kivételesen három órákor kezdődött. Miután a napirend tárgyat képező indítványt, felolvasták, fellélt *Preyer* Hugó s megindokolta a maga s negyvenöt társa kérelmét.

Friewalassky Sándor kijelentette erre, hogy az indítvány tárgyalásánál a beivárosi bizottsági tagok nem hajlandók részt venni. Szólt és néhány társával tüntetőleg elhagyta a közgyűlés termét.

Eötvös Károly éles beszédben kel ki az imént hallott tejetgetések ellen. Kivált azon a kitételén ütközik meg a *Preyer* Hugó beszédjének, amely a vasutasokat buta tömegnek nevezte. Az országnak legmagyarabb, leghivebb és legodaadóbb testületéről hogyan szabad ilyen hangon beszélni? Az udvartartás német, a diplomácia német, a hadsereg is német, még a magyar erdészeti személyzet nagy része is idegenből áll. Szinmagyar csapat a vasutasok testülete s ugyanez jár elő hazafiságban és áldozatkész kötelességtudásban. E testület erkölcsi érdekeit mindenképp meg kell óvni. A főváros közgyűlése nem állapíthatja meg: ki volt a bűnös a sztrájkban. A miniszterek, ha *Preyer* Hugó megkérdeznék tőlük, maguk is azt felelnék, hogy bizony a bajnak sokan voltunk az okai. Igazságosan és demokratikusan (*Fränkl* Sándor).

dor közbeküli: Anál) kell az ügyben eljárni. Az az áh-káltás, melyet a demokratikus szó váltott ki, oszodálkossá teszi tőle. Mielőtt odanézett volna, azt hitte, hogy galántai gróf Esterházy Pál volt a közbeszóló, (zajos derű) pedig csak Fränk Sándor volt, (derűség) akire épp úgy, mint mindnyájunkra, áll az a demokratikus igazság, hogy „kaparj kurta.” A általa sajtó indítványát elfogadásra. Az indítvány így szól:

A főváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése örömmel veszi tudomásul hogy az államvasutak uszti, kezelő- és munkaszemélyzete ismét példás renddel és buzgalommal végzi tisztu kötelességét. Fajaja, hogy ebben pillana nyira is zavar és jennakadás történetet; nem tarja célszerűnek és nem is véli eltekiesnek magát arra, hogy a megtörtént zavar valódi okait közgyűlésileg állapítsa meg. Eryuttal a törvényhozás és kormányzat bölcseségéről reméli, hogy a dolgot, valamint a személyi helyzet demokratikus irányu condus javításával, a közbiztonsági intézmények zentül megőrzése mellett, övőre minden társadalmi tenvegető érdek-összeűtközésnek és ebből eredhető zavarnak gyökeresen eleje vétetik.

Dr. Platthy György pótindítványt ad be. Az alapindítványnak a törvényes rend állandó és intézményes megszilárdítására vonatkozó kívánságot azzal olda meg, hogy ez különbözően az evémi szabadság erőkbe megvédelemésével, az egybesűlési és gyűlékezési szabadságnak meöbvi szabályozásával, a politikai jogok kiterjesztésével és a közisztviselők és állami alkalmazottak szoláati szabályzatának megalkotásával történjek. Ugyancsak az alapindítvány egyik részét azzal kívánja módosítani, hogy öhajtsa a törvényhozás az igazságon támaszható igények méltányását s a öme-es mozgáson nyomában járó megtorlásban az államhatárhoz méltó komoly és bölcs engedékenység érvényesűlön.

Bernát István azt kívánja, tegyék be az indítványba, hogy okos szociális reformokat önjai a törvényhatóság.

Vészi József: Tessék megmondani, minő reformokról van szó!

Bernát István: Olyan reformokról melyek a társadalmi fejlődést, a békét s az ország gazdasági adását elősegítik. Az indítványhoz módosítást ajánli.

Kasics Péter, az ö szokott tenorjában, ostorozta a kormányt. Mostani közállapotainak okát a harmuötöt éves korrupciónak tudja be. Azt mondja, hogy az emberekben immár megvan a hit az igazság s a törvények iránt való hit. A Preyer éle indítványval a vasutasok mozgámat nem látja meö doitnak.

Preyer Hugó: Szemelyes kérdésben szól. Egy indítvány kereében nem lehet a kérdés minden részletére kiterjeszkeeni. A beadott pót- és önálló indítványok mellőését aeri.

Platthy György jennartva módosított indítványát, mert annak személyi éle nincsen. Abban nincs bizalmatlanság a kormány iránt.

Az elnököl polgármester ezután bezárta a vitát és szavazásra bocsátotta az eredeti indítványt. A törvényhatóság nagy többsége (mindössze nyolcan-tizen szavaztak elene) ezt fogadta el. Ezzel esetet Eötvös Karoly indítványa. A többi módosított indítványt elvetették, mire a rendkívüli közgyűlés véget ért.

SZÍNHÁZ, ZENE

Opera. Fedóra, Giordano operája ma új betanulással került színpadra. Ebben az új betanulásban legértékesebb volt az Anthes alakítása, aki igazán nagy művészzellettel ábrázolta Ipanoff Loriszt. De nemcsak magas színvonalon álló játékaival hatott, hanem az énekével is. Rég nem énekel ilyen bravuroz bévvel és ennyi kitartással. Hangjának a nemes csengését nem zavarja semmiféle indispozíció. Dícséretet érdemel magyar kiejtése is. Látszik, hogy ez a komoly és becsúgyó művész a legnagyobb kötelességtudással igyekszik elsajátítani nyelvünket. A második felvonás végén tiszszap tapsolták ki Kramer Terézszel együtt, akinek a Fedórája változatlanu kitélt.

Nemzeti Színház. Csütörtökön 5-én mutatják be a Nemzeti Színházban Hevesi József a mámi egyfelvonásos új vjátékát. A vjátékban Csillag Teréz, Várdai Aranka,

Paulay Erzs, Pécsi Aranka, Helvey Laura Rózsahelyi, Gyenes, Dezső, Pethes, Náday Helényi játszzák a főbb szerepeket. Az újdonsággal együtt adják csütörtökön Meihac nagyhatásu vjátékát, az *Attasét*. Péntekre az *Ajóns ur*. Dumas színműve van kitélve, melyet 1899 december 7-ikén adtak utóljára a Nemzeti Színházban.

A híres turista. Józü kedves bohózatot mutatott ma be Krecsányi budai társulata. *Kraatz Kurt és Neal Max A híres turista* című darabát adták és a vidám ötlekek, kifogyhatatlan mókák állandóan derűtségben tartották a közönséget. A híres turista egy kikapós férj, aki turista-kirándúások örvén könnyűvérű nők körül legyeskedik. Ebből az immár eléggé ismeretes alaphelyzetből tömérdek mulatságos jelenet kerekedik, amelyeknek kacagató komkuma kitélően érvényesűlt a pompás előadásban. Medgyaszay Vilma, Krecsányiné Kápolnai Juliska, Barthos, Keszter, Tábori és Réthey mind derekasan rászolgálták a sürűn ölhangozó tapsokra.

A Vigaszínházban szerdán, e hónap 4-ikén a *Királynő férjét* adják. Eddig tizenkilencszer adták *Xunro* kacagató énekes vjátékát és mindig telt nézőtér előtt *Küry Klára*, aki művészi játékaival és gyönyörű dalaival a siker egyik öténvezője, holnap is fellép *Zitta királynő* hálas szerepében. Holnapután csütörtökön lesz *A kocavadás* bemutatás előadása. A józü bohózat főleg a komikusokat foglalkoztatja. A ömszerepet *Hegedűs Gyula* adja és kivüle *Szerény, Tapolczay Balassa, Rónaszéky, Sarkadi, Szendrei* és *Bárdi* játszanak mulatságos alakokat. Erdekes lesz *Fenyvesi* egy indiai feedelem szerepében. *Harmath Hedvig* és *Hunyady Margit* játszzák a női öszerepeket. Az újdonságot *Péchy Kálmán* rendezi.

Italia Vitaliani vendégjátéka. Szombaton játszik először *Italia Vitaliani*, a hírneves olasz tragika *Caro Duse* vezetésével álló társulatával a Városligeti Színházban. *Maria Antonietta* hat képműlő olasz drama kerül színpadra. A helvárakat az igazgatóság mérsékelen a következőképek emelte: földzinti páholy 24 korona I. emeleti páholy 16 korona, elsőrendű sző 6 korona, másodrendű 4 korona, ödaltöltészet első sor 3, második sor 2 korona. Jegyeket már mártól lehet váltani a Soproni-éle dohány nagyáruháiban, *Bárd Ferenc* és testvere zeműkereskedésében s a színház pénztáránál.

Küry Klára és Fedák Sári a Királysínházban. Nagy szenációra készül most a királysínház, Caillauet és Flersnek, az *Erény utjai* és már több nagy sikert aratótt darab szerzőinek Párisban néhány száz előadást elért elmés operettjére, a *Le Sire de Vergyre*, amelynek zenéjét *Claude Terrasse*, Paris legnépszerűbb komponistája szerzette. A darabnak, amelyet *Heltai Jenő* fordított magyarra, a többek közt egyik legvonzóbb érdekessége lesz, hogy két ünnepeit primadonna: *Küry Klára* és *Fedák Sári* lép ööl együtt benne. A közönségnek lesz tehát alkama a két ünnepeit diva művészetében egy estén és egy színpadon gyönyörködhetni. Kivülrésztesz még az előadásban *Nemeth József*, aki a fő férfiszerepet játszza, és a Királysínháznak csaknem egész személyzete. Az előadás iránt olyan nagy az érdeklődés a közönség körében, hogy már az igazgatóság első hírére előjegyzésekkel rohanták meg a pénztárt. Aki a bemutató előadásra, amely jövő héten pénteken lesz, jó jegyhez akar jutni, az a vasárnap kiadandó jegyekre már most előjegyezhet a színház pénztáránál.

Népszínház. A *Bób herceg* ömszerepében csütörtökön *Lónay Piroksa*, legutóbb a korszár: Nemzeti Színház tagja, vendég szerepelt. Pénteken *Audran* rég nem adott operettjét, a *Babát* adják *Gergely Gizeával*, akinek vendégjátékát a *Nánuban* nagy tetszéssel kísérté a közönség. Szombaton a *Hoffmann mesében Malecsky Bianka* és *Kertész Béla*, az Operaház tagja loznak vendég szerepelt.

Uránia-színház. Napról-napra nagy közönséget ödit adják elő az Uránia-színház-

ban *Szemere* Attila nagysikerű darabját, a *Japánt*. Az aktualitása révén s kiválóan vonzó darab előreláthatólag sokáig fogja dominálni a tudományos színvonalú műsorát.

Nyárai Antal távozása a Népszínházról. Nyárai Antal, a Népszínház kiváló tagja ma bejelentette *Vidor* Pál igazgatónak, hogy kilép a Népszínház kötelekéből, mert legközelebb egy másik fővárosi színházhoz szerződik. Az igazgató Nyárai szerződésének felbontásához hozzájárult.

Színészek dolga. Az *Országos Színészegyesűlet* ma délután tartotta *Ditrió* Mór elnöklete alatt első rendes tanácsűlést, amelyen összesen tizenkét tanácsos volt jelen.

Napirend előtt *Szilágyi Vilmos* szólalt fel s kérte, hogy a számvizsgáló tisztség alól mentessék tel; az elnök és *Vidor* Dezső tanácsos megnyugtató tetszölalása után *Szilágyi* lemondását visszavonta. *Mészáros* Kálmán irodagazgató olvasa tel ezután havi jelentését; melv az igazgatók nagy hátralékáról számolt be. Elhatározatot, hogy a hátralékos színgazgatók kauciói felszámoltatnak s ha az öllek a hiányt sürgösen nem fedezik, engedélyket bevonják. A könyvelő jelentése után határozatiag kimondja a tanács, hogy azon tagoknak, akik még könyveiket ki nem váltották és nyolc nap alatt hátraékaikat nem rendezik, működési engedélye be fog vonatni. A nyugdíjgény nélkül felvett egyesűlet tagk kötelesek lesznek az egyesűlet által kiadandó s a nyugdíjgényűkröl való lemondást tartalmazó nyilatkozatokat közjegyzői hitelesítéssel legközelebb nyolc nap alatt beöldeni. A gyakorlatosok nyugdíjbetétségi kötelezettsége továbbra is 4% marad a segélye ap javára. A nyugdíjgénynekűli tagoké 2%, még pedig összes illetményük után. *Solti* Vilma panasolja, hogy igazgatója a-on napokra eső fizetés, amelyeket a vasúti sztrájk miatt Budapesten kellett tölteni, le akarja vonni. A tanács vis majornak tekinti ez esetetel és kötelezte az igazgatót a teljes fizetés kiszolgáltatására.

A Kis Színház. A Kis Színházban pénteken kerül színpadra először *Herman* Endre és *Bródy* István operettje, *Az aranyalma*, melynek zenéjét *Heidberg* Albert szerzte.

Nyitlter.

FRANCOIS
Transylvania
SEC.

Még a legutóbbi ödőkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérköpésben, szivhájban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekű kiderűlt, hogy ilyeneknek egyedűl a

MARGIT
GYÓGYFORRÁS

„Margit-telep, — Bereg-megye.”

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **huzgyverek** betegségeiben legjobb viz, hanem a **legkitűnőbb borviz**, és enyhén sós ize miatt mindenki, még a **legkisebb gyermekek** is szivesen veszik magukhoz a gyomor és légsű hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyögyűrtában és fűszerkereskedésben.

Országos forrátk:

ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállítónál,
Ásványviz-nagykereskedő Budapesten.

Hirdetési irodám

az összes bel- és külföldi lapok részére május 1-jétől

Király-utca 28. sz.

alá helyeztem át, mit igen tisztelt feleimnek, jóakaróimnak és ismerőseimnek ezennel szives tudomására hozok. Tisztelettel

Telefon mint volt **846. Sólom Jakab.**

(Az e rovat alatt közölteknek sem tartalmáért, sem akujáért nem felelős a szerkesztőség.)

MŰVÉSZET

Magyar művészek a düsseldorfi biálifáson Vasárnap evitotta meg a nemzettróférvökös a düsseldorfi nemzetközi virág-és művészeti kiállítás. A rancia, angol, svéd, orosz és magyar művészet is kollektív gyűjteményekkel vannak képviselve. A magyar spanyol dr. Lazar Béa a nőta össze Paál Lászlón kívül Ferenecy Károly, Kernstock Károly, Magyar-Mannheimer Katona Nándor, Olgay Ferenc Mihály, Daniel Pényes Adó, Márk Lajos, Bruck Miksa László, Fülöp Ripp, Róna József, Kann G. ula, Kerenffy J. 6 kunft, Kevd-Kovács Vaszer, Janos Zombory Lajos, Kaczián Ödön Csók István, Glatz Oszkár, Tesók és Ligei Telos, Hamar Elza szobrászok műveiből.

SPORT

Budapesti versenyek.

Budapest, május 3.

A mai második versenynapon már jobban érven esült a papírcsoma s így az egyes futamok nagyobbára a fogadóközség megelégedésére végződtek. A legnagyobb érdekűt a Bathyan-Hunyadi díj kellette, melyben ugyan csak három ló indult de azért egyikük volt a legnevezetesebb kiszámítható futamoknak. Mac onaldot és Jenkinst csaknem egy orrán fogadták és mind a két ló istálló a rendületlenül bizott küldöttje győzelmében. Széllcsend teljesen el volt hanyagolva és még a legvaskerőbb ou's der-játékosok sem mertek neki esőt jósolni a két nagyság ellen. Jól sikerült start után Jenkins vezetése mellett indult el a kis mezőny, melylyel Huxtable, úgy látszik, meg akart szaladni. Macdonald Tarallal nyergében nyugodtan galoppozott mögötte és csak a forduló után vette föl a versenyt. Ezzel azután el is volt döntve a tutam sorsa mert Macdonald a távoszloptól kezdve teljesen uralta a helyzetet és könnyen győzött Jenkins ellen. míg Széllcsend két hossza el mögött végzett. E futam tehát úgy dőlt el, amint előre jeleztük de azért általános meglepetést keltett Macdonald felelte könnyű győzelme. A nap másik érdekessége a Májusi handicap volt, melyért tízenöt lovat nyergeltek fel a Ringben Ormód el a kedvence de sok hve akadt Aachennek is. Hosszas start után indult csak el a mezőny, melynek élén csakhamar Aachen színe tűnt fel. Az Uchtritz-mén h vén megtartotta első helyét a ceng, bár Lewis Talvolta bánán ugyancsak szorította. Szépen utott Master Jack is mely az utolsó percben tört elő. A favorit Ormódot rossz startszama gátolta képességének kifejtésében. A közönség kedvence, Taralla három versenyt nyert és mind a háromszor szép finist lovagolt a kiváló professzionális. Hogy meglepetés nélkül ne végződjenek a nap, arról illeg a Pejacsevic-lé Bítva gondoskodott, melyre huszonnyolcszoros osztalékot fizetett a totalizátor. E futam után a harminckrajcáros hely közönsége óriási lármát csapott, mert az ottani totalizátorgép számai nem jelezték a ló indulását és így nem is fogadtak el rá tételeket. Csak később vették észre, hogy ez is indul, és akkor néhányan megtették. Természetesen a totaliza ór vezetőség hanyagsága folytán megkárosított tömeg élénk üvöltésben fejezte ki rosszallását. A nagyszámú közönség jelenlétében letölt futamokat Anguzeta lönercegnő és két kis leánya végignézték. A részletes eredményt a következők:

I. Ujovverseny. Díj 8000 korona. Távoság 2000 méter. Első lett küdelem után egy hosszal báró Uchtritz Priorja (lovagolta Tara) második Dvat, harmadik Mirandino. Futottak még: Vimore Angyom. Totalizátor: 10: 14. Hevrefogadások: I. 25. II. 25. 28. II. Eladók handicap. Díj 2000 korona. Távoság 1800 méter. Első lett Szemere A Men; csakje (lovagolta Janek), második Boa, harmadik Monna Vana. Futottak még: Kumos,

La Plaza, Calderon, Nvalsa, Matador. Totalizátor: 10: 20. Hevrefogadások 10: 20. Totalizátor: I. 25. II. 25. 27. II. 25: 29.

III. Bathyan-Hunyadi díj 1000 korona. Távoság 1000 méter. Első lett három hossza biztosan Péchy Andor M edonaja (Tara) második Jenkins harmadik S elcsend. Totalizátor: 10: 19.

IV. Májusi handicap. Díj 8000 korona. Távoság 1000 méter. Első lett másfél hosszal biztosan báró Uchtritz Aachen el (Tara), második Talvolta, harmadik Master Jack. Futottak még: Malupri, Orm d Clavog, Valus, Tihnkó Monara Róza Lil. Bugar Medve-Jankó Radus Curtu No Good és Wn Totalizátor: 10: 52. Hevrefogadások: I. 20: 70, II. 25: 105, III. 25: 207.

V. Kezvesek eloverseny. Díj 2000 korona. Távoság 800 méter. Első lett 2 1/2 hossza könnyen Balazzi H. Ocs-a (lov. Seidemann) második Bonte à surprise harmadik Gondolat Futottak még: Denderah, Bunkó, Mary, Par Pansee, Orfine Makvirag, Senki többet, Bai co Vagy-vagy. Nyer est 32 0 koronaért árveresen megvette gróf Sigrar. Totalizátor: 10: 126. Hevrefogadások: I. 25: 97, II. 25: 45, III. 25: 40.

VI. Árverési díj Díj 3000 korona. Távoság 1000 méter. Első lett gróf Peacsevon Bítvá a (Prezner) második Corea, harmadik Xama Futottak még: Arizona, Irizy, Ocskav brgadéros Buborek és Búske, Totalizátor: 10: 280. Hevrefogadások: I. 20: 69, II. 20: 40, III. 25: 84.

VII. Esdóve verseny. Díj 2000 korona. Távoság 1400 méter. Első lett gr f Trautmandorff Epous useje (ov. Stang), második Candor harmadik Csévek Futottak még: Royal Fusu, Pográs Angola Delinó és Romarc. Totalizátor: 10: 36. Hevrefogadások: I. 52: 40, II. 25: 71, III. 25: 69.

Legujabb.

Az orosz-japán háboru.

Uj támadás Port-Arthur ellen.

Pétervár május 3.

Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója jelent Port-Arthurból mai kelettel:

Réggel 1 órakor öt japán torpedónaszádott vettek észre. A Giljak, Grenjascsinj és Otvainj hajók és az utegok azonnal megkezdtek a tüzelet és kényeszerítették a torp dőhajókat, hogy a nyit tengerre vonul anak vissza. Kevessel ezután déleltől jöv japán hajókat vettek észre. Először egy gyújtóhá 0 közeledett a kikötő bejára a fele. Ezt 1 óra 20 perckor elsüllyesztették, 1 óra 45 perckor további két gyújtóhajó közeledett, melyeket szintén elsüllyesztettek. 2 óra 25 perckor további négy gyújtóhajó közeledett, melyek közül kettő a n inknak ment neki. A haj k közül kettő roztón felborult, míg a másik kettőt utegneink és hadihajóink tüzele se süllyesztette el. Az Askold páncélos-hajó résztvett a harcban. 2 óra 40 perckor ismét három gyújtóhajót vettek észre. Az egyik egy aknán telorbbant, a másik hajótörést szenvedett egy sziklán, míg a harmadikat lövedekeink zápora elsüllyesztette. Mindjárt a harc kezdetén Alexejev tengernagy a vezérkar főnökével és tapjaival egy bárkán az Otvainj-ra ment. A harc még tart.

Pétervár, május 3

Az orosz távirati ügynökség tudósítója folvlatólag meg a következőket jelent Port-Arthurból mai kelettel:

Négy óra 15 perckor egy japán torpedónaszád mutatkozott. Kevessel azután még más négy torpedónaszád volt látható, amelyek közül kettőt az utegok és hajók tüzelelével elsüllyesztettünk. Két megsérült torpedónaszádott az ellenség elszállított. A gyújtóhajókról gyorstüzelő-ágyúkkal és gépfegyverekkel löttek. Az elsüllyesztett gyújtóhajók legénysége csónakokon menekült el és ezeken kijutott a nyit tengerre. Mi erősen tüzelünk reájuk gépfegyverekkel. A legény-és legnagyobb részt elesett, részben foglyul ejtettük és lefegyvereztük. Helyjainhasadtakor hajóárbócekon és kényneken életben maradt japánok voltak láthatók. Azonnal

csónakokat küldtünk a partról és a Giljak nevu torpedónaszádról. Kilec embert megmentettünk. A mentés a magas hullámok miatt életveszélyes volt. A gyújtó hajók támadása or az ellenséges hajók fényzórókkal működtek.

Pétervár, május 3.

Alexejev tengernagy Alexis nag herceg tengerészeti főparancsnokhoz a következő táviratot intézte Port-Arthurból mai kelettel:

Az új távirat jeentem fenségednek, hogy az elmult éjjel győzedelmes vertük vissza az ellenségnek támadását, amelylyel a kikötő bejáratát akarta elzárni. Éjjel 1 órakor a keleti utegok egy torpedónaszádott vettek észre, amelyek azouban az utegok és az őrhajók tüzele se következtében délfelé vonultak vissza. 1 óra 55 perckor több torpedónaszádból álló bajóraj jelent meg egy gyújtóhajóval az élén. Utegeink és h-jeink megkezdtek a tüzelet a gyújtóhajóra. Harmagyed órával késő b a fényzórók világa mellett több gyújtóhajó volt látható, amelyek a kikötő bejáratá felé közeledtek. Az Otvainj, Giljak és Grenjascsinj nevu hajók és a parti utegok a közeledő hajókat jól irányított tüzeleléssel visszavertek. Nyo c hajót torpedónajóink Whitehead lövegeknek és csónakjaink erőles bumbázás által, továbbá több védelmi akna felrobbanása által elsüllyesztettünk. Azonkívül az utegok parancsnokának és a Giljak egyi- barksája parancsnokának jelenlése szerint két ellenséges torpedónaszád is elsüllyesztett. Réggel négy óra után az utegok és a barksák bezüntették a tüzelet és csak időről-időre tettek néhány lövést a szemhatáron lévő torpedóhajókra. Az összes gyújtóhajók gyorstüzelőágyúkkal voltak felszerelve, amelyekből az ellenség szakadatlanul tüzelt. Azoknak a száma, akik tárk kban menekültek és általunk felvétték, valamint a gyújtóhajókról megmentett személyek száma összesen 30, közülük két halálosan sebesült japán tiszt. A mentést az erősen hullámzó tenger igen megnehezítette. Nekünk nem volt veszteségünk.

Tienosin május 3.

Az orosz hatóságok ma délután azt a hírt kapták, hogy 9 japán kereskedelmi hajó a legnagyobb erővel törekedett a port-arthuri kikötő bejáratába jutni, avval a szándékkal, hogy a bejáratot elzárják. A hajókat az orosz erők elsüllyesztették és a bejárat szabadon maradt.

Az oroszok veresége.

London, május 3.

A japán követség Tokióból e hó 1-én délutánról Kuroki tabornoknak következő jelentést kapja:

Az ellenség makacs ellentállást fejtett ki üldözésünkkel szemben és még 300 embernyi veszteséget okozott nekünk. Nagy bátorsággal harcolt, míg végre tüzelelének két utegok elvesztette leány-ségét és lovait. Csak akkor tűzték ki a fehér lobozót és megadták magukat. Az elfogott tisztek azt mondják, hogy Kos-tainski tabornokos és 11. és 12. gyalogezred, valamint a könnyű tüzelelé parancsnokai az elesettek közt vannak. Sok más tiszt is elesett vagy megsebesült. Sokan, akik elmenekültek, később visszatértek és megadták magukat. Az elfogottak száma összesen 30 tiszt és 300 altiszt és katona. Sebesültjeink számát meg fogom állapítani.

Pétervár, május 3.

Kuropalkin tabornok táviratoza 2-áról: A félbeszakadt táviratösszeköttetés következtében Szasulics tabornoktól nem kaptam jelentést. Szemtanuk jelentése szerint, akik mult éjjel Fönnyincsegből érkeztek, a japánok május elséjén tulnyomó haderejükkel megtamadták csapatink balszárnyát és körülzárták azt. Lieves utközét fejlődött ki, amelyben a

12. és 22. lövészedred vett részt. A mieink hősiösen védelmezték magukat és ismételten támadásba mentek át, miközben a japánoknak jelentékeny veszteségeket okoztak. Gyenge erejükkel azonban nem tudták állásaikat megtartani és visszavonultak Fönvancseng felé, több ágyú az ellenség kezében hagyva, amire az emberekben és lovakban szenvedett nagy veszteség kényszerítette őket. Szassulics tábornok az említett napon öt ezred és üteg felett rendelkezett. Az ellenség vesztesége még nem ismeretes, de tekintve azt a macacságot, melylyel a harc folyt, valószínűleg igen jelentékeny.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Egy vers. A múlt év folyamán Vörös Zászló cím alatt egy szocialista izü röpirat jelent meg a fővárosban, amelynek egy erőshangu versét Svényi Ágoston szobrász lefordította tót nyelvre. A budapesti királyi ügyészség ezért pörbe fogta Svényi Aladár igazság-sajtóviségéi címén. A mai esküdtészi tárgyaláson, melyen Agorassó bíró elnököl, Svényi Aladár vádoltot beismerte, hogy ő lefordította a verset tót nyelvre, azt azonban tagadta, hogy a szegény munkásosztályt a vagyonos osztály ellen izgatni akarta volna. Az esküdték nem büntönek mondták ki a vádoltat az izgatás vétségében. A felmentő verdikt alapján a bíróság is felmentő ítéletet hozott.

TÁVIRATOK

A pápa tiltakozása.

Róma, május 3. A Tribuna kijelenti, hogy jól értesült forrásból azt a hírt veszi, hogy a pápa Loubet elnök római látogatása alkalmából az európai apostoli nunciaturákhoz tiltakozó átiratokat intézett a katolikus egyház fejének megsértése ellen.

A porosz csatornájavaslat.

Berlin, május 3. A képviselőház megkezdte a csatorna-javaslat első olvasását. Napirend előtt kijelentette Budge miniszter, hogy szembe kell szállnia ama sajtóhíreszteléssel, mintha az új javaslat, mely 3 milliót igényel a vasutak számára, okozati összefüggésben állana a magyarországi vasutak sztrájkjával. Ezután a miniszter hosszabb beszédben megindokolja a csatorna-javaslatot és kijelenti, hogy azt reméli, hogy azt a legkedvezőbbben intézik el. A háznak a mult javaslat iránt való aggodalmait teljesen méltányolták. Ezért arra kéri a házat, hogy a tanácskozásekat bizalommal folytassák. Ezután kifejté a miniszter, hogy a szomszéd államok, nevezetesen Ausztria és Franciaország mit tettek a víziutálózat kiépítése érdekében. Ausztria 600 millió koronát szavazott meg csatornaépítésekre, amivel sikerült közvetlen összeköttetést létesíteni a Dnjeszteren a Fekete-tengerrel. Ez bizonyítja, hogy a csatornák a vasutak jelen korszakában is jogosultak. Németországban a víziforgalom 1885-től 1900-ig megnégyszereződött. Itt sokkal nagyobb emelkedés látható, mint a vasúti forgalomnál, bár a vasúti hálózat egyre nagyobb lesz. A fokozott víziforgalom azonban nem értett a vasúti forgalomnak, mert Németország vasutiforgalma nagyobb, mint bármely más államé. A miniszter ezután hangsúlyozza, hogy a csatornaépítés miatt nem kell lélténi az állami pénzügyeket. A vasutak bevételei sem fognak csökkenni. A csatornák létesítése társadalmilag kedvezően fog hatni, mert az ipar felvirágzását elő fogják segíteni. A rajna-hannoverai csatornát illetőleg kijelentette a miniszter, hogy a Rubrvidék vasutainak sürgős tehermentesítésre van szükségük. Ha a javaslatot elfogadják, akkor a Rajnának német torkolatot adnak. A kere-

seli tevékenységet elősegíti a csatornaépítés, a földmívelést emeli és az egész népnek áldásul szolgál.

A görög-török konfliktus.

Konstantinápoly, május 3. Tegnap és ma folytatták a szmirnai eset miatt megindult török-görög tárgyalásokat. Török részről azt javasolták, hogy küldjenek vegyes vizsgálóbizottságot Szmirnába. Ezt a görög követ határozottan visszautasította és azt kívánta, hogy a rendőrség jelelős főnökét függeszték lel és a váti egyenruhában tisztelegjen látogatáson. A portának elégtételt kell adnia a konzul méltóságának megsértéséért. Másfelől azonban az hírlik, hogy a suly os jogsértéseket a nagy íokban ideges Delijanisz alkonzul magavisolete időzte elő. A görög követ a mai ereménytelen tárgyalás után a Jildizben is tett lépéseket.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 3. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavidéki 8.65—9.10 K., bányási 8.—8.60 K., mosoni 8.35—8.65 K. Rossz tót felvidéki 6.85—7.—K., pestmegyei 6.75—6.95 K., déli vasúti 6.80—6.70 K. Magyar tengeri 5.40—5.60 K. Magyar zab 5.45—6.15, válogatott 6.85 K.

Bécs, május 3. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A delután magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 64.— Magyar hitelrészvény 765.50. Angol-Osztrák bank 280.— Bécsi bankjegyetlet 513.50. Union bank 517.50. Ländlerbank 425.75. Osztrák-magyar államvasut részvény 651.50. Déli vasut 79.75. Elbavölgyi vasut 427.— Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 341.— Rimamurányi vasmű 489.50. Alpezi bányarészvény 408.25. Májusi járadék 96.85. Magyar koronajáradék 97.85. Osztrák koronajáradék 131.— Lombard 117.25. Török sorsjegyek 117.28. Német birodalmi márká —.— Napoleon d'or 19.06.

Berlin, május 3. (Gabonaüzede.) Buza májusra 172.— márká (10.09 korona), júliusra 171.75 márká (10.07 korona), — Rossz májusra 134.25 márká (7.88 korona), júliusra 136.75 márká (8.02 korona), — Zab májusra 121.75 márká (7.14 korona), júliusra 127.25 márká (7.48 korona), — Tengeri amerikai mixed májusra 109.— márká (6.40 korona), júliusra 108.75 márká (6.38 korona), — Spiritus 70 márká (árfoiyam 117.30 korona per 100 márká.) Irányzat: tartott. Idő: nyugodt.

Berlin, május 3. (Tőzse.) A tőzse megnyitáskor rendkívül nyugodt iorgalommal, bankokban jó tartást mutatott. A Schaffhausen Bankverein és Dresdener Bank emelkedésének okáról közelebbit megtudni nem lehetett. Montánértékek közül vasrészvények meglehetősen szilárdak, ama rajnamelleki híre, hogy az acéműszövegéhez a vaspacie emelkedését illetőleg fűzött remények közelednek a megvalósuláshoz. Szénrészvények nem egységesek. Fondpiac igen nyugodt. Belföldi járadékok valamivel alacsonyabbak. Oroszok Párisra gyengébbek. Megnyitáskor az üzlet vasurészvényekben nehézkés volt. Amerikaiak gyengék. Varsó-bécsi nyomott. Hajózásiak állandók. Trustindiamit javult Később bankok jól ártartók. Orosz bank gyengébb. A tőzseidő második felében nyugalom, változatlan árfoiyamokkal. Jelentéskor árfoiyamok általán változatlanok. Magánleszámitólási kamati 3/0.

Berlin, május 3. (Zárlat.) 4 2/0 papír-járadék —.— 4 2/0 ezüst-járadék 99.75. 4/0 osztrák arany-járadék 101.75. 4/0 magyar arany-járadék 99.80. Elbavölgyi vasut —.— Osztrák hitelrészvény 201.40. Magyar koronajáradék 98.25. Déli vasut 13.80. Osztrák-magyar államvasut 137.75. Károly Lajos-vasut —.— Kassa-óderbergi vasut —.— Orosz bankjegyek 216.— Bécsi váltóir 85.25. 4/0 új orosz kölcsön 91.80. Magyar vasút beruházási kölcsön —.— Török dohány részvény —.— Alpezi bányá részvény —.— Olasz járadék 102.80. Disconto Commandit 184.25. Magyar hitelbank —.— Altalános villamosági Edison 214.— Dynamit Trust 169.60. Gelsenkirchen 212.75. Harpeni 186.50. Laurakohl 240.—. Az irányzat szilárd.

Páris, május 3. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut 622.—. Új török konzol 83.02. Egyiptomi járadék 106.80. Osztrák Ländlerbank —.— Párisi bankrészvény —.— 3/0-os francia járadék 97.05. 4/0-os spanyol járadék —.— 3/0-os új törleszhető járadék 90.—. Crédit foncier de France 674.—. Alpezi bányarészvény —.— 4/0-os 1890. román kölcsön —.— Görög kölcsön 219.—. Váltó Olaszországra 7/16. Váltó Amsterdamra 206.12. Váltó

Brüsszelle 9/4. De Beers 489.—. Chartered 59.50. 5/0-os bolgár kötelezvény 416.—. Magyar arany-járadék 100.50. Déli vasut —.— Váltó Londonra 251.10. Osztrák aranyjáradék 100.—. Török sorsjegy 122.25. Meridional vasut —.— 4/0-os olasz járadék 102.65. Otoman-bank 579.—. 3/4 2/0-os francia járadék —.— Osztrák földhitelintézet 1280.—. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 316.—. 4/0-os 1896. román kölcsön —.— Dohányrészvény 368.—. Váltó Bécsre 103.75. Váltó német piacokra 121.65. Rio 1368.—. East Rand 204.50. Randfontein 86.60. Magyar jelzálogbank 535.—. Az irányzat szilárd.

Berlin, május 3. (Estiforgalom.) 4/0-os magyar aranyjáradék —.— Magyar koronajáradék 98.20. Osztrák hitelrészvény 201.60. Osztrák-magyar államvasut 137.90. Déli vasut 13.60. Északnyugati vasut —.— Elbavölgyi vasut —.— Orosz bankjegy készpénz —.— Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy 216.30. (Ultimo.) Lombard —.—

Frankfurt, május 3. (Zárlat.) 4 2/0-os papírjáradék —.— 4/0-os osztrák arany járadék 101.60. 4/0-os magyar aranyjáradék 99.60. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák magyar államvasut 137.90. Északnyugati vasut 104.—. Bústihrad vasut —.— Londoni váltóir 204.15. Bécsi bankjegyetlet 130.20. Villamos részvény —.— 3/0-os magyar aranykölcsön 84.50. 4 2/0-os ezüstjáradék 100.70. Osztrák koronajáradék 100.— Magyar koronajáradék 98.20. Osztrák-magyar bank 115.25. Déli vasut részvény 13.75. Elbavölgyi vasut 109.—. Bécsi váltóir 852.50. Párisi váltóir 813.50. Unionbank részvény —.— Alpezi bányarészvény 205.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 3. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfoiyamok májusra. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 201.60. Osztrák magyar államvasut —.— Déli vasut —.— Német bank —.— Disconto 184.30. Drezdai bank —.— Berlini kereskedelmi bank —.— Gelsenkircheni —.— Harpeni 196.40. Laura-kohó —.— Olasz járadék —.— Hibernia —.— Az irányzat tartott.

Hamburg, május 3. (Zárlat.) 4 2/0-os ezüst-járadék 100.50. 1860. sorsjegy 152.80. Déli vasut 12.50. 4/0-os Osztrák aranyjáradék 101.50. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasut 137.50. Olasz járadék 102.60. 4/0-os magyar aranyjáradék 100.—. Az irányzat szilárd.

New-York, május 3. (Terménytőzse.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 13.55 (13.65). Májusra 14.26 (14.30). Aug-ra 14.19 (14.24). New-Orleansban helyben 13.5/8 (13.5/4). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.15 (8.15). Stand white Philadelphianban 8.10 (8.10). Refined in Cases 10.85 (10.85). Credit Balances at Oil City 1.62 (1.62). — Zeir: Western steam 7.— (7.—). Robe és Brothers 7.10 (7.10). — Tengeri irányzata szilárd. — Májusra 55.5/8 (55.5/8). — Júliusra —.— (—). — Szept-re —.— (—). — Buza irányzata állandó. — Piros ősi helyben 105.— (105.—). — Májusra 91.1/2 (91.7/8). Júliusra 89.1/4 (89.1/2). — Szeptemberre 83.— (83.5/8). — Decemberre —.— (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7. 5. 7.— (7.—). — Májusra 5.65 (5.70). Aug-ra 6.95 (6.—). — Liszt: Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — Cukor: 3.9/16—3.7/32 (3/16—3/32). — Ón: 27.90—28.10 (27.95—28.15). — Réz: 13.50—.— (13.50—13.62). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, május 2. (Terménytőzse.) (Zárlat.) Buza irányzata állandó. Máj-ra 89.— (88.7/8). Jul-ra 84.1/2 (84.5/8). — Tengeri irányzata szilárd. — Májusra 45.3/4 (45.7/8). — Zeir: Májusra 6.62 (6.72). Júliusra 6.77 (6.85). — Szalonna short clear 6.62 (6.62). — Sertésus: Júliusra 11.72 (12.02). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár: Szerda, május 4. — Római katolikus: Flórian. — Protestáns: Flóris. — Görög-orosz: (Április 21.) Január. — Zsidó: Ijár 19. — Nap kél: 4 óra 24 perckor. — Nyugszik: 6 óra 58 perckor. — Hold kél: 11 óra 22 perckor éjjel. — Nyugszik: 8 óra 2 perckor reggel.

A horvát miniszter fogad delután 4 órakor
A képviselőház elnöke fogad 9 óratól 10 óráig.
A Múzeumok tavaszi látárlata nyitva 9 óratól 6 óráig. Belépő díj 1 korona.

Nemzeti Szalon látárlata nyitva d. e. 8 óratól este 8-ig Belépő díj 50 fillér.
Nemzeti Múzeum. Kép'ár. Nyitva van d. e. 9 óratól delután 1 óráig. A többi táruk megtekinthetők 1 korona díj mellett. — A néprajzi tár nyitva deléltől 9—1 óráig. Belépő díj nincsen. Növénytar (Széchenyi-utca 1.) kutatóknak nyitva deléltől 9—1 óráig. A könyvtár irodalomtörténelmi és történelmi kiállítása nyitva deléltől 9—1 óráig. Belépő díj 1 korona.

Múzeumi könyvtár nyitva deléltől 9 óratól delután 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig.
Egyetemi könyvtár nyitva deléltől 9—12 óráig és delután 3—8-ig.

Könyves Kálmán-társaság képkiallítása. (Nagymező-utca 37.) szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépő díj 60 fillér.

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Írta: LAGERLÖF ZELMA

(61)

Lennart kapitány kinyitja a szemét. Lát és eleget lát Latja otthonát és a néptömeget, feleségét, a gyermekeket, a ruhákat és mosolyog. De csak azér ebredt fel, hogy meghaljon. Söhajt egyet hirtőve és kiheli lelkét.

Akkor megszűnnek az elbeszélések. De egy hang rágyújt a halotti dalra. Aztán a többiek utána és száz meg száz erős hang éneke emelkedett fel az örök magasságok felé. Az a föld bucsuszava a szálló lélekhez.

A brojyi pap kincse.

Csend uralkodott a lovagszárnyban. A görbe vadászküriök, amelyeket a vásár alkalmából megfiztettek és új zöld zsinórokkal és bojtokkal láttak el, használatlanul függtek a sarkokban. A hegedűk nyers selyembe göngyölve, a tartókban hevertek a vonóval, gyantával és tartalekhurokkal. A fuvolák nem kerültek ki az áztatóból. Dal nem hangzott, tréfa, kacagás nem csendült fel. A nagy asztalon, amely teie volt fehér gyűrűkkel a groggos poharaktól, még ott volt az üst, de senki sem keverte a gözölő itait. Beerencrutz ott ült és kártyával játszadozott, de senki sem mutatott kedvet arra, hogy pénzt dobjon a játéktálcába.

Ezek a lovagok, akiket a jókedv öreül állítottak, most fagyos-odó téli legyekhez hasonlítottak, amelyek a kályha homályába és oltalmába buzódnak. Hideg és kietlenség terjesztett körülöttük. Tegnap meghalt Lennart kapitány, halottas ágya mellett Gösta Berling az erdő vadonjába menekült, mint mindig, amikor a lelkismerete valami új, fájó sebet kapott. Tudták, hogy sohaig odamarad, talán hetekig, amíg az idő nem enyhíti a szenvedését. Fialat grófnőjük bezárkózott és senkit sem akart látni közülük.

A rózsák elhervadtak, a levelek lehullottak, a fű elsárgult. És a lovagok már-már azt kezdték hinni, hogy maga az élet is elhervadt már. Örneclou hirtelen észrevette, hogy öreg és rut lett, Eberhard bátya lezárta nagy tudományos munkáját, Gyula pajtás lelkismerete nem akart nyugodni, Luliencrona haza kívánczolt.

És önmaguktól kérdezték, mit vétettek ők, hogy a bor elvészette az ízét, hogy a kártya nem okoz örömet nekik, hogy a zene nem derítette föl őket többé. Miért siklott ki a kezükből a jókedv hatalma? Micsoda bünt követtek el a szegény lovagok?

Akkor kinyit az ajtó és a brojyi pap leánya lépett be a lovagokhoz. Erélyes kis teremts volt, aki egész éven át a felületes gazdálkodás és a pazarlás ellen küzdött. A szigorúságnak, a kötelességteljesítésnek valami olyan erős vonása volt rajta, hogy a lovagok mindig tisztelettel viseltettek iránta, ámbár alig hogy levetette a gyermekeipót.

— Ma otthon voltam megint és kerestem az apám pénzt — mondotta a lovagokhoz — de semmit sem találtam. Az asztalfiók, a szekrény, mind üres és az adósságok lajstroma át van huzva.

— Ez szomorú migra nézve, leányom, — mondta Beerencrutz.

— Amikor az örnagyné Ekebyből eltávozott — folytatta a brojyi pap leánya — megkért, hogy vigyázzak a házra. És ha az apám pénzt megtaláltam volna, arra hasz áltam volna fel, hogy Ekebyt megint rendbe hozzam. De mert semmit sem találtam, néhány golyat hoztam magammal apám szegényhalmából, mert nagy

szégyen vár rám, ha urnóm hazajön és megkérdi tőlem mi lett Ekebyből.

— De már csak ne vegye a lelkére olyan nagyon azt, aminek nem az oka — felelte Beerencrutz.

De nemcsak magannak vettem galyakat a szegényhalomról — mondotta a fiatal leány — nehányat a jó uraimnak is hoztam. Szépen kérem uraim! Az én apám nem volt az egyetlen, aki szégyent hozott erre a világra.

És egyikőtől a másikig ment és mind-egyikük elé egy száraz galyacskát tett. A lovagok közül többen káromkodtak, nagyobb részüket azonban hagyta. Beerencrutz végül egy előkelő ur nyugodt méltóságával így szól:

— Jól van, leányom. Köszönöm! Most már mehet.

Amikor a leány elment, összeszorított ököllel az asztalra csapott, úgy, hogy a poharak táncoltak.

— Mostantól kezdve, — mondta, — nem iszom többé. Ilyesmit ne hozzon rám még egyszer a pálinka.

Aztán fölkel és kiment és mély-séges hallgatás borult megint a lovagszárnyra.

De mindegyik lovag előtt ott hevert néhány galyacska a szegényhalomról. És egész sereg kietlen kérdést vetettek fel: Hol van az örnagyné? Mi lett Ekeby becsületéből és hatamából? Miért ölték meg isten küldöttét? Hol van az a gazdag-ág amely valamikor a Löt-tő mellett uralkodott?

És mintha a lovagszárny hirtelen ezer hangtól visszhangzott volna, amely mind válasz volt. Az öreg urak úgy érezték, mintha egy zümmögő, szurkáló méhraj között ültek volna. Mert mindezekre a kérdésekre szurós, fullánkös válaszokat kaptak.

A lovagok elűzték a jöltevdőjüket, a lovagok, akiknek otthon adott, hajléktalaná tett-k. Életet, örömet adott nekik, s éhezést, gondot kapott tőlük.

A lovagok egész Wermland legbüszkébb jövszágát tették ténkre. A lovagok isten küldötte előtt a saját házáat zárták el. Az a szerda legény, aki az életét elvette, kevesebb kárt tett, mint ők, akik a legszebb reménységét ölték meg. A lovagok a gondatlanságot és az ivást terjesztették el a szegények között, az egész Löt-tő környékét m grontottak.

Ezek a hangok nem sokkal zümmögtek és szurkáltak, mert egyik lovag a másik után fölkel és kiment. És úgy esett, hogy kis vártatva mindannyian ott lenn találkoztak, a vizesnél, ahol a kovácsműhely és a malom állott. Mindenütt a pusztulásnak a nyoma. A nagy kalapács egy csomó gerenda és deszka körül nyul ki, a vastag kályhafalak még ott állottak a romlás közepette és a földön ott lehetett még látni a kémény torkát.

És lám, mind az összevisszaságban az ezredes ide-oda járt és dolgozott és helyet csinált új kovácsműhely és malom számára. És amint előkértek a többiek, azok is lassan-lassan munkához láttak. Csakhamar együtt voltak mindannyian; gerendákat cipelték el, köveket hasítottak el, ástak és ácsoltak. És a dalok csakhamar újra csendültek, s tréfa, nevetés járta körbe. Megint bátrak és erősek voltak; majd újra talpra állították Ekebyt. Haza akarták hozni az örnagynét; mihelyt lehetséges lesz, a brojyi pap leánya majd feutazik hozzá. A szegénynek a Löt-tő mellett lesz megint munkájuk.

De hát a szerződés, a fekete vérral írott karácsonyji szerződés? Ah, most sokkal lovagiasabban jártak el, mint annak idején. Dolgoztak és kitartóan akartak dolgozni, de a bérük becsület legyen és nem pénz.

Vasárnap reggel Gösta Berling a brojyi templomba ment. Az istentisztelet már megkezdődött, ennek következtében a templom előtt üres volt a tér, a bejárat előtt azonban egy sietséggel összerótt koporsó állott.

Gösta Berlingnek rossz volt a koporsó előtt elmenni. Tudta, hogy a jó Lennart kapitány nyugszik benne s úgy érezte, mintha a halott elzárna előle az utat a templomba.

Gösta egy nap és kétéjjel bolyongott az erdőben, nem evett semmit, fáradt, éhes volt és a szenvedés kimerítette. Most azért jött, hogy lássa a szegény népet a templomban, mert ott fenn a magányban arra a napra gondolt, amelyen a brojyi pap szegényhalmával ült, arra a sötét éjszakára, amelyen azokat a sötét csoportokat látta elvonulni a nygaardi leány holtestével, miután az a vágy fogta el, hogy a szegények barátja legyen. Most a templomban akarta látni őket, hogy erőt gyűjtsön, hogy szolgálhassa őket.

De nem tudott elmenni Lennart kapitány koporsója mellett. Mintha csak így szólta volna hozzá a halott:

— Gösta Berling, hogyan akarsz a szegényeket szolgálni? Hiszen magaddal vonszolod még mindama gonosznak a következményeit, amit elkövetted. Mindenek előtt ugy neked, mint mindazoknak, akiket szeretsz, le kell aratnotok annak a rossznak a gyümölcseit, amelyet vettedél.

Odament a koporsóhoz és térdre omlott előtte.

— Légy segítségemre, hogy a szegények segítse le, yek — mondotta — legy segítségemre, hogy soha azoknak bánatot ne okozzak, akiket szeretek.

És egyre-másra ismételtette:

— Légy segítségemre, hogy ezentul semmitfele gondot, szégyent, szükségét, vagy bármely nyomoruságot a világra ne hozzak.

Akkor súlyos kéz nehezedett Gösta vállára. Ott állt mögötte Sintram.

— Gösta, ha valaki ellen valami derékas csinylt akarsz elkövetni, hat halj meg Nincs annál válogatotabb cselekedet, mint mikor az ember azzal vájja el valakinek a számítást, hogy meghal, amikor az illető a legkevésbé várja.

— Az reám nézve is a legjobb volna, — vélte Gösta.

— De előbb találj ki valamit. Gösta, amivel ezt itt a koporsóban megbosszant-hassan.

— Rászedett?

— Persze, hogy rászedett! Nézz csak rám, fiam! Megcsalt ember vagyok. Miért is tettette magát olyan ostobának és tartott engem bolondná, úgy hogy hittem az ostobaságában, míg ő elegendő ravasz volt, s éppen a kellő pillanatban feküdt le meghalni. De hadd kapja meg érte jutalmát. Letépm koporsó járól a szemtdőt és a koszorukat, felboritom a koporsót és rátiprok.

— Nem addig, amíg én élek! — kiáltott fel Gösta.

Sintram keresztbe fonta mellén a karját és fölemelte a fejét; volt valami a Gonosznak a fenségétől és szolgáján.

— Az az én szent jogom! — mondta ünnepiesen. — Nagy mű volt az, s a terv ügyesen volt szöve, de ő elrontotta. Az egész Löt-tő vidékéről volt szó. Ha az akaratomat végrehajthattam volna, az egész vidék tönkrement volna. Miért dolgoztam különben egész esztendőn át? Az örnagynét elkereszttem. Sinclair Menyhértet megnyomorítottam. A brojyi pap kincsét elrejtettem. A lovagokat uralomra jutattam. És arra a nép olyan vad és szerencsétlen lett, hogy senki abban meg nem ak dalyozhatta, hogy a pusztulásba rohanjon, senki, ennek az embernek a kivételével, aki épp a kellő pillanatban ledőlt és meghalt. Láttad-e fiam, jól láttad-e? A parasztok a westgotlándiak, a dalekariak ellen vonultak; ha csak egy másodperccel tovább tartott volna akkor az egész vásártér nagy haretérré alakult volna át. Asszonyokat, gyermekeket tiportak volna el, az árukat a piszokba szórták volna, rablás, gyilkosság tört volna ki. Ha Lennart kapitány nem hal meg, minden bekövetkezett volna. És mind ennek a tetejébe meg az itélkezés.

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG

Osztrák-Magyar Bank. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király *Horváth Elemér* miniszteri tanácsosa az Osztrák-Magyar Bank helyettes alkormányzó állását főmentette és megengedte, hogy neki e minőségében teljesített működéséért elismerése tudtul adassék, egyuttal ikvai *Pfeifer* Mátyást, a bank főtanácsosát az Osztrák-Magyar Bank helyettes alkormányzójává az alapszabályszerű időtartamra kinevezte. A bank főtanácsa ma délelőlt Budapesten ülést tartott, amelyen mindenekelőtt *Bilinsky* lovag bankkormányzó üdvözölte ikvai *Pfeifer* Mátyás eddigi főtanácsosát a bank helyettes alkormányzójává történő kinevezése alkalmából. Az új helyettes alkormányzó az üdvözlést meleg szavakkal köszönte meg. Ezután *Pranger* József udvari tanácsos, vezérutkárr előterjesztette az üzleti jelentést, amelynek tudomásulvétele után a főtanács az igazgatás folyó ügyeinek egész sorát intézte el.

Fizetési képtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetési képtelenségeket jelenti: *Seidenfeld* Matild óg, Budapest (Király-utca 34.) *Kohn* Mór kézműura kereskedő Arad.

Szesszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 46.50 korona pénzben, 4.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentált készáru 46.40 korona pénzben, 46.80 korona áruban.

Sertés konzumvásárli jelentés. (A székesfehérvári sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Május 3-án. Főhajtás összege 272 drb sertés. — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 350 darab sertés, 36 darab süldő, összesen 122 darab sertés, 86 darab süldő. Eladatott 117 darab sertés, — darab süldő. Eladatlan maradvány 505 darab sertés, 36 darab süldő. A vásár irányzata csendes. Az árak változatlanok. Következő árak jegyzeteltek: Zsírsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 222 — K. ig. II. rendű 230—350 kilogramm g — fillérig, II. rendű selejtezeit — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 98—100 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm g 96—100 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm g 92—94 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Huszsertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm g 90—92 fillérig, süldő 87—88 fillérig, malac 40 kilogramm g — fillér. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élőszuliban értendőek.

Borjувásár. 1904. évi Május hó 3-án (A budapesti marhavasártéri vásárpénztár részvényszerűsége.) Felhajtás. Belöldi élő borjú 901 drb, leölt borjú — db, bécsi borjú — db, — db, növendékmarha 26 darab, bárány élő 352 darab, leölt bárány — darab, — Árjegyzések. — Belöldi élő borjú I. rendű 90—100 k-ig, kiv. 104—108 k., II. rendű élő borjúkért 80—88 k-ig, I. kilónként leölt borjú I. r. — k-ig, II. r. — k-tól — k-ig, kivét. — k. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjúkért — k-ig. Növendékmarha 58—69 k-tól — k-ig, I. r. — k-ig, középminőségű — k-ig, alárendelt — k-ig, I. k.-kint, Bárány élő — k., leölt bárány — k., — korona, kivételesen ár — k-ig páronként. Az irányzat szilárd volt, az árak 4—6 fillérrel gkint emelkedtek.

Bécsi sertésvásár. A st.-marzi központi vásárosarokban megtartott sertésvásárra bejelentettek 12k80 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak 5996 darab fiatal sertést és 2957 darab magyar hizott sertést és 2510 darab nehéz sertést. Összesen — darabot. Jegyzések: kigr.-kint élőszuliban (a togyasatási adót nem számítva): elsőrendű sertés 102—104 fill., kivételesen 106 fillér, középminőségű 96—101 fillér, könnyű sertés 88—94 fillér, fiatal sertés 74—96 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest május 3.

Szilárdan tartott árakon 26.000 métermázsza ouza került forgalomba. Finomabb áru zárlat (elő néhány fillérrel emelkedett.

Rozsban tartott volt az irányzat.

Zabban nem változtak az árak.

Ma nem volt felmondás.

Eladatott:

Búza, Tiszavidéki: 100 mm. 80 k.; 8 K.

50 l., 2000 mm. 80 k. 8 K. 45 f., 1000 mm. 80 k. 8 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 40 f., 2000 mm. 79.3 k. 8 K. 43 1/2 f., 200 mm. 79.5 k. 8 K. 27 1/2 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 40 f.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 78.5 k., 600 mm. 79 k., 200 mm. 80 k. és 200 mm. 81 k. 8 K. 25 fillér.

Bácskai: 100 mm. 78 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 07 1/2 f., 800 mm. 76.7 k. 8 K. 15 fillér.

Bácsalmási: 1750 mm. 76.5 k. 8 K. 20 f.

Marosi: 1900 mm. 78.5 k. 8 K. 22 1/2 f.

Adai: 2420 mm. 77 k. 8 K. 12 1/2 f.

Ó-Becsei: 3600 mm. 77.5 k. 8 K. 20 f.

Bánáti: 2330 mm. 76 k. 7 K. 9 1/2 f., 850 mm. 76 k. 7 K. 85 f.

Palánkai: 3950 mm. 76 k. 7 K. 95 f.

Dunai: 1100 mm. 76.2 k. 7 K. 85 f., 650 mm. 76 k. 7 K. 72 1/2 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 250 mm. 6 K. 32 1/2 f., paritásra, 100 mm. 6 K. 30 f., 530 mm. 6 K. 32 1/2 f.

Árpa: 100 mm. 6 K. 25 f., 100 mm. 6 K. 10 f., paritásra.

Zab: 100 mm. 5 K. 75 f., 100 mm. 5 K. 70 f., 100 mm. 5 K. 60 f., 100 mm. 5 K. 52 1/2 f., 100 mm. 5 K. 57 1/2 f.

Cinkquantin: 100 mm. 6 K. 50 f., paritásra.

Készpénzfizetés mellett:

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektolitereként 50 kilogrammonként.

Búza	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára			
	K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig		
Tiszavidéki	70	7.85	8.10	79	8.15	8.35
"	77	8.—	8.20	80	8.20	8.40
"	78	8.05	8.25	81	8.30	8.40
Fehérmegyei	76	7.90	8.05	79	8.10	8.25
"	77	7.90	8.10	80	8.15	8.30
"	78	7.90	8.15	81	8.15	8.30
Pestvidéki	77	7.80	8.05	79	8.10	8.25
"	78	7.90	8.10	80	8.15	8.30
"	79	7.90	8.05	81	8.15	8.35
Bánáti	76	7.65	7.85	79	7.95	8.10
"	77	7.70	7.95	80	8.—	8.10
"	78	7.80	8.05	81	—	—
Bácskai	76	7.85	8.10	79	—	—
"	77	7.90	8.20	80	—	—
"	78	7.90	8.25	81	—	—
Szerb	78	—	—	81	—	—

Egyéb gabonafajták	50 kilogramm ára		
	K.-tól	K.-ig	
Rozs	uj elsőrendű	6.30	6.45
"	középmínőségű	6.20	6.30
Árpa	takarmanáru, I. r.	6.30	6.30
"	másodrendű	5.70	5.80
Köles	—	5.—	5.30
Zab	elsőrendű	5.50	5.70
"	középmínőségű	5.30	5.45
Tengeri	belöldi	5.—	5.15
"	belöldi új	5.—	5.15
"	ó féhé	—	—
"	új román vagy bolgár	—	—
"	cinkquantin	—	—
Repece	áposzta	10.35	10.55

A határidőszület folyamán a következő kitések történtek:

- Májusi búza 7.83—7.86
- Októberi búza 7.95—7.99
- Májusi rozs 0.—
- Októberi rozs 6.56—6.55—6.59
- Májusi tengeri 5.08—5.04—5.02—5.06
- Juliusi tengeri 5.18—5.19—5.17—5.20
- Auguszt. tengeri 5.22—5.27
- Májusi zab 5.17—5.18
- Októberi zab 5.51—5.50—5.52
- Auguszt. repece —

Déli egy óraker az alábbiak szerint a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

- Májusi búza . . . . . 7.85—7.86
- Októberi búza . . . . . 7.97—7.98
- Májusi rozs . . . . . 0.—0.—
- Októberi rozs . . . . . 6.55—6.59
- Májusi tengeri . . . . . 5.05—5.06
- Juliusi tengeri . . . . . 5.20—5.21
- Augusztusi tengeri . . . . . 5.27—5.29
- Májusi zab . . . . . 5.18—5.20
- Októberi zab . . . . . 5.52—5.53
- Repece augusztusra . . . . . 10.80—10.90

Délután fél 5 óraker szálul.

- Májusi búza . . . . . 0.—0.—
- Októberi búza . . . . . 7.95—7.96
- Októberi rozs . . . . . 6.56—6.57
- Májusi zab . . . . . 0.—0.—
- Októberi zab . . . . . 5.52—5.53
- Májusi tengeri . . . . . 5.04—5.05
- Juliusi tengeri . . . . . 5.18—5.19
- Augusztusi repece . . . . . —

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde kedvetlen hangulat mellett, mint napok óta állandóan, üzeletlen lefolyásu volt és az árfolyamok alig változtak, az irányzat azonban tartott maradt. Később

magasabb külföldi jegyzésekre megszilárdult az irányzat és a nemzetközi értékek magasabbban zárltak. Valuta és éroáru szilárdult.

A helyi értékek piaca nyugodt.

Előtözsde: Osztrák Hitelrészvény 639.90—640.25. Magyar Hitelrészvény 755.—756.50. Osztrák-Magyar államvasút 641.75—642.— korona.

A déli tőzsdén zárltak: Osztrák Hitelrészvény 640.50—641.75—641.50. Magyar Hitelrészvény 756.—. Osztrák-magyar államvasút 642.75—642.50. Rimamurányi vasmű részvény 489.50. Magyar leszámítolobank 458.—. Jelzőlagbank 506.25—506.—. Közúti vaspálya 580.—. Városi villamos vasút 333.25—333.75—338.50. Magyar aranyjáradék 118.—, Magyar koronajáradék 98.— korona.

A helyi értékek piaca gyengült. Kötöttelt: Pesti magyar kereskedelmi bank 2745. Kőszénbánya és téglagyár r.-t. 471.—475.—473.—. Salgótarjánai kőszénbánya r.-t. 539.— korona.

A prémiumjelenben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért honapra 4.—5.— korona, 8napra 10—12 korona, 1904. május hó végére 18—20 korona.

1/2 óraker szálul: Osztrák Hitelrészvény 641.25. Magyar hitelbank részvény 756.—, Leszámítolobank részvény 468.—. Rimamurányi vasmű részvény 489.50. Osztrák-magyar államvasúti részvény 641.71. Közúti vasút részvény 580.—. Városi villamos vasút részvény 333.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak!

Allamadósság.

a) Magyar államadósság.			
Pénz	Áru	Pénz	Áru
Arany. med.	118.—	1870. áll. nyar. köl. 200 k.-as	308.— 211.—
Májusi med.	97.95	Magy. földt. herml.	98.50 99.50
Koronajáradék.	97.95	Horv.-Sal. jel.	89.25 89.75
Koronaj. ultimó.	97.95	Földv. kötv.	98.50 99.50
Koronaj. 2. üg.	89.25	Tízal. nyar. kölcs. 200 K.	161.— 164.—
Vaskapu-köl.	82.50		

b) Osztrák államadósság.

Koronaj. máj. nov.	99.50	Papírj. feb.-aug.	99.50 100.—
	100.—	Koronajáradék	99.45 99.95

c) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Budapest ötv. 1897. 4% kölcs.	97.—	97.75	Temes-Béga-társulat 4%..	98.—	99.—
-------------------------------	------	-------	--------------------------	------	------

Bankok.

Angol-osztrák bank	280.—	281.—	M. jel. hitelb.	—	—
Ugyanaz máj.	—	—	Ugyanaz máj. med.	505.—	505.50
Élső magyar ipar-bank	330.—	335.—	M. keresk. r.-t.	678.—	680.—
Finmei hitelb.	136.—	138.—	M. lejár. bank	—	—
Hassal bank	210.—	212.—	M. lejár. med.	453.—	459.—
Hierzes m. áll. váltóztétel r.-t.	240.—	240.—	M. tkp. közp. jelz. szálb.	1090.—	1096.—
Magyar hitelb.	—	—	Osztr. hitelb.	—	—
Ugyanaz máj. med.	756.—	756.50	Ugy. máj. ult.	641.50	643.—
M. agr. ésjáradék.	450.—	450.—	Osztr.-magy. h. 1002.	1612.—	1612.—
			Pesti m. keresk. bank	2745.—	2755.—
			Ontálysorsj. r.-t.	1700.—	1750.—

Malmok.

Concordia	180.—	190.—	Henger	790.—	800.—
Els. budapesti.	1115.—	1135.—	Moln. és sütők.	375.—	385.—
Erzsébet	435.—	440.—	Victoria	485.—	490.—
Lujza	220.—	230.—			

Köszlekedési vállalatok részvényei.

„Adria“ tengeri.	488.—	489.—	Bpest-ujpest-rá-kösp. vill.	183.—	187.—
Budapesti közúti vaspálya 5%.	—	—	Déli vasút.	—	—
Ugy. máj. med.	580.—	580.50	Ugy. máj. ult.	45.—	45.—
Budapesti közúti vasp. élv. jegy	360.—	365.—	Dunagőzhajózási	845.—	855.—
Hierzes m. áll. váltóztétel r.-t.	240.—	240.—	Kassa-oderberg	383.—	387.—
Magyar hitelb.	—	—	Osztr.-magy. áll. lamvasút	—	—
Ugyanaz máj. med.	756.—	756.50	Ugy. máj. ult.	642.50	643.—
M. agr. ésjáradék.	450.—	450.—	Ugy. máj. ult.	15475.—	15475.—
			Ugy. Interim.	7675.—	7700.—

Bányák és téglagyárak.

Északm. kőszén.	227.—	230.—	M. áll. kőszén.	270.—	275.—
Felsőm. kőszén. és kohó.	482.—	490.—	Magy. kerámia	146.—	147.—
„István“ téglagy.	90.—	95.—	Salgótarjánai	539.—	540.—
Kőbányai gőztég.	1030.—	1070.—	Ujaki téglagy.	—	—
Magy. aszfalt.	132.—	135.—	Ugy. máj. med.	321.—	325.—

Takarékpénztárak.

Belvárosi.	223.—	225.—	Magy. áll. tkp.	565.—	575.—
Bpest III. ker.	—	—	Orsz. központi.	1505.—	1580.—
Bpest-Erzsébet	212.—	220.—	Pesti hazai.	1825.—	2172.—
Bpesti tkp. orsz. szálb.	409.—	414.—	Ugy. máj. med.	—	—
Egyes. Bpesti.	2215.—	2230.—	Ugy. Interim.	7675.—	7700.—

Különféle vállalatok részvényei.

Áll.wagonközlecs.	650.—	670.—	„Hungaria“ mő-trágya.	215.—	225.—
Bpesti áll. vill.	305.—	305.—	Kőbányai polgári	—	—
Bethöndő r.-t.	205.—	215.—	„Serröz“	206.—	204.—
Gyapjum.-gyár	620.—	—	Magy. cukoripar	1580.—	1610.—
Részvényorv.	2380.—	2400.—	M. villamosg.	226.80	226.50
Sertészbi. r.-t.	475.—	495.—	Nemzetközi vil.-mozgás	556.—	555.—
Spodium-gyár	200.—	205.—	Nemzetk. w.-konkócs 5%.	580.—	540.—
Fiumei részlet.	2025.—	2075.—	Royal-szálb.	—	—
Gschwendt-féle aszesszár.	900.—	950.—			

Biztosító-társaságok.

Bécsi biztosító.	430.—	440.—	M. jég- és vísz.	312.—	315.—
Bécsi élet-és-jár. radék bít.	600.—	615.—	Nemzeti bány.	237.—	241.—
Első magy. áll.	8000.—	8100.—	Pannónia vbiat.	2075.—	2175.—
Fonóciere	245.—	247.—			

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Első magy. gazd.	Nicholson	205.	215.-
Gépgyár	Rimamurányi	...	...
Danubius	Ugy. máj-ra	489.50	490.-
Ganz	Schick	394.	370.-

Sorsjegyek.

Bazilika	19.50	21.50	Clasz vörös-ker.	42.-	44.-
Ugy. oszt. felülb.	21.-	28.-	Ugy. oszt. felülb.	46.-	48.-
Bécsváros	605.-	625.-	Osztr. Vörös-ker.	54.-	56.-
Jószadi	9.75	10.75	Osztrák hitel.	493.-	478.-
Ugy. oszt. felülb.	9.75	10.75	Palfy	190.-	170.-
N. vörös-ker.	20.50	23.50			
Ugy. oszt. felülb.	29.-	31.-			

Pénzmekek.

M. v. oszt. arany	vert.	11.35	11.43	Német bír. bjegy	(100 márká) 117.20	117.50
Magy. v. oszt.	arany kör.	11.30	11.35	Olasz bankjegy	95.75	95.45
10 fr. arany		10.04	10.09	Román bír. bjegy	91.00	95.33
20 márk. arany		23.43	23.53	Szorb bankjegy	91.75	92.75
				Rubel	233.50	254.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő áriolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 43.—53.— korona, vörös aprószemű 33.—41.— korona, vörös erdeiyi —.— korona, vörös bánsági —.— korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona, Disznószir: budapesti 63.50—64.— korona, vidéki —.— korona. Tablaszalonna: légen szárított vidéki —.— korona, városi 4 darabos 51.50—52.— korona, 3 darabos 54.50—55.— korona, füstölt —.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.50—16.— korona, 120 darabos —.— korona, 100 darabos 19.—19.50 korona, 85 darabos 24.50—25.— korona, azonnali szállításra. Szerbiai szorás szerinti minőség 14.60—15.60 korona 100 darabos 8.50—19.50 korona, 85 darabos 23.50—24.50 korona. Szilvaiz: szlovéniai 14.—14.50 korona, szer-

biai 12.—12.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzősden a japánok győzedelméről érkező kimerítő jelentések és az orosz értékek újabb esése a párisi tőzsdén, valamint a német oszárhar mainz harcias bangu beszéde kedvezőtlen beoltyást gyakoroltak az irányzatra. A nemzetközi spekuláció-értékek árfolyama azonban csak a forgalom kezdetén csökkent mérsékeltén. Míkor az üzlet folyamán némi érdeklődés mutatkozott, a vásártékek íránt az irányzat szírdább lett. A petroleumértékek is behozták részben a tegnapi áresést.

A déli tőzsde jobb berlini jegyzésekre szírdább volt. Hítel- és Államvasut-részvényeket az arbitrázs vásárolta. Prágai vasmű 1988. Csehbánya 1216. Brúxi kőszén 624. Schodnciai 580. Galíciai kárpát-petroleum 1085.

Zárlat üzlettelen, lényegtelen árváltozásokkal. Prágai vasmű 1995. A magánkamatáb 2 1/2%.

Bécs, május 3. (Magyar értékek zárllata.) 4% aranyjárdék 118.—. Magyar koronajárdék 97.86. Tiszai és szegedi kölesön-sorsjegy 161.80. 4% magyar földhermenesítési kötvény 98.25. Magyar hitelbank részvény 755.—. Magyar nyereséym-kölesön sorsjegy 208.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank részvény —.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Rimamurányi vasműrészvény 489.—. Magyar kereskedelmi bank —.—. Magyar cukoripar 1560. Magyar vasuti kölesön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 505.25. Magyar Jelzőlogbank 505.50.

Bécs, május 3. (Osztrák értékek zárllata.) 4 2/2% papírjárdék 99.85. 4 2/2% ezüstjárdék 99.55—100.35. 4% osztrák aranyjárdék 119.10. Osztrák koronajárdék 99.55. 1860. sorsjegy 152.25. 1864.

sorsjegy 260.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitelrészvény 640.—. Angol-osztrák bank —.—. Unionbank 517.—. Bécsi bankjegyesület 513.—. Osztrák Länderbank 425.25. Osztrák-magyar bank 1602.—. Osztrák-magyar államvasut 641.—. Déli vasut 79.40. Elbevölgyi vasut 426.10. Dunagőzhajózási társaság 844.—. Alpeisi részvény 407.25. Dohányrészvény 340.—. 20 frankos arany 19.06. Cs. kir. arany (vert) 11.32. London: váltóár 239.47. Német bankváltó 117.27. Lipótkőbő —.—. Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Osztrák Lloyd 649.—. Török sorsjegyek 130.25. Az irányzat tartott,

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 3. A sertésüzlet irányzata: lanyha.

A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 120—122 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 121—122 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 260 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 200 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) —.— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stach): Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) —.— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) —.— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 118—119 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 121—122 fillérig.

Sertésállomány 1904. május 2. napján volt készlet 29.986 darab. — 1904. május 2. napján felhajtott 536 darab. — 1904. május 2. napján elszállított 618 darab. 1904. május 3. napján maradt készletben 29.441 darab.

En Csillag Anna

185 cm. óriás hosszú Loreley-hajamat, az általán felmúlú konca 14 havú ászánálta után ötven el Ezen konca az egyedül ez a haj ápolásra, a nővé előmozdításra, a lejbőr erősítésére, uraknál erős és keljes szakkálát ásvást és más rövid idele használat után is ury a hajnak, mint szakkálát természetes főnyí és teltséget kölcsönöz és megóvja ezeket a korai megöccsüléstől egés a kezd ágykorig.

Egy fényűző 1, 2, 3 és 8 rti. Postai szakkálátás naponként az összesen előre való beküldése után vagy utánvéttel az egész világra a gyárból, hova minden rendelés intézendő.

Csillag Anna Wien, L. Graben 10.

Butor

felülné első és jó kivitelben részletre aközpörzött nagy választékban GONDA S. butoraktárban, István-tér 7.

Veszünk

zálogházi cédulákat régi aranyat, ezüstöt és drágaköveket eladunk legolcsóbb árak mellett, 6 és 12 személyre való evőkészleteket, arany és ezüstmecceteket a legolcsóbb árak mellett.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Grünberger Armin Béla örökösai órás és ekszkerkeskedők IV., Váci-utca 30. sz. I. em. 32. Haris-bazar.

Kerékpár-sportvilág.

Most küldi szét ország-szerte Beifeld Gábor és társa, Bpest, VIII., József-körút 21., kerékpárok és alkatrészek, special kivitelű nagy cég, dusan illusztrált nagy árjegyzékét és

Ki felelőben venni akar, az saját érdekében kérjen egy árjegyzékét, ingyen és bérmentve. Csakly haszon nagy forgalom.

Nagy jövedelemre

Jobb szert bécsi (melior-oglyalkozásoknál is) sorsjegyek olcsón szűn új — az eladást lényegesen megnövelve — meg-szertük szerint.

Sorsjegyleteli bank Bpest, IV., József-körút 16.

CSIZ

A kontinensen a legerősebb jed-brom gyógyfürdő.

Gyógyeredmények meglepők. Megnyílik május 1-én 240 kényelmesen fűtetett lakosztoba. Szanatórium, gyógytár, rongora olvasó, billiárd-terem, Lawz-Toulat; terezne, Katonaszitek, Államhivatalnoknak elő- és utó-évadban 50 százalék kedvezmény. Prospektusai szolgát az igazgatóság, posta Rimaszécsen. Vasúton 4 óra alatt Budapest-ől. Hivatalos orvos dr. Kallos Jenő. Otthon végzendő kúrára az ásványvíz használatát utasításokkal megrendelhető a fürdő-igazgatóságnál és Edeakuty L. főlelárstónál Budapest.

Schein Mór

nap- és esernyő gyára és raktára

ezelőtt Bécs-utca, jelenleg cskis V. Erzsébet-tér 18. I emelet, Sas-utca sark.

AMERIKAI cipők

A világhírű Hanan & Sohn cég

(New-York-Brooklyn)

cipői páratlan kedvűek, minden lábhoz hozzáilleszkednek, nyomást nem okozva, izlésesek, elegánsak és alpusztíthatatlan tartósak. A Hanan-cipők elárulási jogát Magyarországon kizárólag cégem bírja, mely cipőket alandóan tartom dus választékban raktáron.

REMÍ JÓZSEF BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6.

Isten áldása
Lukács Vilmos
Bankházában
BUDAPEST
V. FÜRDŐ-UTCZA 10.

Az ország legszerencsésebb főáradája.

A XIV-ik m. kir. szabad. osztálysorsjáték első osztályának huzása

f. é. május 17. és 18-án lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai: 1/1 1/2 1/4 1/8 korona. 12.- 6.- 3.- 1.50

Megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1904. május 4-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

M. KIR. OPERAHÁZ

Miss Hobbs.
Vigjáték 4 felvonásban.
Személyek:
Edward King-carl Császár
Percival King-carl Dezso
Bety, noje Ligei
Miss Susan Abbey R. kősi
Georgio Jossop Rózsahegy
Miss Wilcent Vándi
Miss Henrietta Lányi
Sands kapitány Hetényi
Kezdeté 7 órakor.

Heti műsor:
Csütörtökön: A mami és az
attache.
Pénteken: A mami és Alfonz
ur. Szombaton: Miss Hobbs.
Vasárnap d. u.: Kaméliás
hölg. Este: Bizánc.

VIGSZÍNHÁZ

A királynő férje.
Énekes vigjáték 3 felvonásban.
Személyek:
Zitta királynő Küry
Xenofa Nikó
Henrik király Hegedűs
Erk herceg Tany
A belügyminiszter Vendrol
A hadügyminiszter Szerényi
Sándor Tapoczai
Eskófalv grófné Varga A.
Sirkapia grófné Kiss R.
Nieszy grófné Csáky L.
Olbavov grófné Peotyné
Trovenecsi grófné Fabián K.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Csütörtökön: A kocavadás.
Péntek: A kocavadás.
Szombaton: A kocavadás.
Vasárnap d. u.: A királynő
férje. Este: A kocavadás.

KIRÁLYI SZÍNHÁZ

A toreador.
Operett 2 felvonásban.
Személyek:
Don Panza Körmeny
Augustus Szomoró
Archib id Papp
Karszoló Véc et
Moreno Bárony
Pettifer Gyöngyi
Sammi Gigg Ferenczy
Suzette Dóry
Nancy Szentgyörgyi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Csütörtökön: Tengerró.
Pénteken: A fokonzul.
Szombaton: A fokonzul.
Vasárnap d. u.: Lili. Este:
A fokonzul.

FOVÁROSI ORFÉUM

VI. Nagymező-utca 17.

Ma új műsor!

A nevelő intézetben.
Tréfa ballet, Fro hích Bianca k. a. prima-szereplő, a
new-yorki Metropolitan-operahouse tagjának főszereplő.
A kínos véletlen (Ein peinlicher Zwischenfall.) Lorme-
Forstner nagyszerű színmű.
Párisi betörők. Tréfa népműjáték. Előadja Pikkard-
társulat.
A protektor. A Tarka Színpad új vigjátéka. Továbbá:
8 különlegesség.
A Műkeremben reggeli 8 óráig Vörö-Ének egyénysze-
kara hangverseny.

Harisnya-király

Kizárólag Teréz-körút 2.

CIM-ALMOK

5 évi kezesség mellett leg-
jobbán és legolcsóbban:

REMENYI MIRÁLY

Budapest, Király-u. 44/56.

Harmoniumok iskolák és templomok
szerezhetőek be.

iskolák és templomok
részére
a legújtyosabb árakon.

Nagy raktár az összes hang-
szerek és húrokban.

Régi hangszerek vétele, eladása és becserélése.

Teljes zenekarok felvételének
költségvetése, úgyinté képes ár-
jegyzék ingyen és bérmentve.
Kivétel nagyban és kicsinyben.

!! RENDKIVÜL OLCSÓ !!

Eldadás legfinomabb Fischern, Dalwitz

karlsbadi porcellán- étkező, tea, kávé és mosdó

készletekkel.

Ortner Rezső és Tsa

Teréz-körút 32., sarokház.

Árának komplett, 6 szam., dős aranyozás, díszes
festés, többszörösen égetve, legfinomabb porcellán.
Étkező, elegáns frt 5.50 Kávé- v. teakészlet 3.25
Étkező, remek, szép 7.50 Teakészlet, rokokó 4.75
Étkező, rokokó, dísz. 10.50 Mosdó, komplett 3.75
Étkező, monogram. 12.50 Üvegkészlet, vesselt 4.75
Étkező, 12 személyre, díszes 25, 30 és 35 frt.
VIDÉKRE minden láda 30 kr., azonkívül kör-
jük a vasutalomás megnevezését.

Finom arany karlá- nok és jegygyűrűk

uri- és négygyűrűk, brilliáns, opál,
kagylógyűrűk, nyakláncok, a legújtyosabb
választékban, bálmutatos/olcsó árak mellett

Schönwald Imre

ékszergyárosnál
PÉCSÉTT
szerezhetőek be.

Nagy képes
árjegyzék
ingyen!

Harisnyavilág

Lukács M.
Budapest
IV., Kigyó-utca 5.

Speciális harisnya különlegességi üzlete. Legol-
csóbb bevásárlási forrás, Női, férfi és gyermek-
harisnyákban és gyermeklábtűk (Sockerlik)-ban
óriási választék. Határozott olcsó árak.

Fogak

egy egyesek,
nyvesítők teljes
fogszerek szel-
pátlás nélkül,
rágáshoz használható, 10 évi jótállás mellett. Tanítók, hivatalnokok és katonáknak 40-sz. zalekkel olcsóbban.

Fogműtétek, gyökérhuzás fájdalom nélkül.

Koos M. cs. és kir. szab.

műfogterem
Budapest, Kerepesi-út 34.,
a Rókus-kórház szomságában.

VIZGYÓGYINTÉZET

és sanatorium

KÖSZEGEN (Vas-megye), vasutalomás. Egész éven át nyitva, betegek és idülők számára. Gyönyörű leveles, park és sétányok. Legjobb gyógyeredmények. Igén olcsó ár. Frispekus bérmentve. Tulajdonos és igazgató orvos Dr. DREISZKER JÓZSEF.

Phonograph és Grammophonok

csakis elsőrendű gyártmány
már 6.50 frttól kezdve

Révész Gyula és Tsa

hangszer-
osztályában

Budapest, IV.,
Múzeum-körút 19N.

Hengerek és lemezekben a
a legújtyosabb műsor.
Uj! Odeon lemezek mindkét
oldalt játszhatók. Uj!
* Hízelletfizetésre is!
Képes Árjegyzék ingyen és
bérmentve.

Minden sorsjegy nyver.

Jósziv sorsjegy.

Legközelebbi Huzás május 15.

Kapható 36 havi részletfizetésre.

Havi befizetés:
5 darabra 2 korona 20 allér
10 " 4 " 40 "
15 " 6 " 40 "

Már az első részlet és 35 fillér portó ellenében megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számat tartalmazó részlet-
vel. Két részlet egyszerre való bekl-
désénél a harmadik részlet is nyugtá-
solt, tehát **egy részlet ingyen.**

FLEISSIG BANKHÁZ, Bpest,
Erzsébet-körút 2.

Azonallí játékgjog.

Valódi angol Lawn-Tennis

Tornaeszközök, függő-ágyak és mindenemű
hálóok. - Ruhaterítő-kötelek fehér kenderből,
vizmentes ponyvák, zsákok és kenderárak leg-
olcsóbb megbízható beszerzési forrása:

Saffer Antal

sporteszközök és kőcsé-
gáró ipartelepek

Bpest, IV., Károly-utca
boltos. 12.

(Képz. véreches
épülete.)
Alapítotott 1878.
Telefon 15-56.
Képes árjegyzék
nék kívánatraz
bérmentve.

KI AKAR

szép formájú és tartós cipőt, bálmutatos olcsó
árban venni. Az csak forduljon bizalommal
hozzám. Minden cipőhöz Agi-kenőcsőt
és 1 évi jótállást adok.

Férfi-cipő: Borjúbőr
sima vagy betétes 3.-
Vix, borjú fűzős,
elegáns 3.20

Lak, sovó box fűzős 4.-
Sarga, fűzős vagy csugos 1.30
Pincér cipő szeges, cuggal 3.20
Női-cipő: Zerge csugos vagy fűzős 2.- gombos 3.50
Sovó lak, box fűzős 1.40
Lak, szürke spangli 1.20
Sarga, szürke vagy drap fűzős 3.20

Gyermekcipők nagy választékban. Kérje nagy árjegyzékemet
ingyen és bérmentve, amely több 100 ábrát tartalmaz. Nem
tesztő árú kicsorélek vagy a pénzt visszaadom.

**AGULAR DÁVID BUDAPEST. VII.,
ERZSÉBET-KÖRÚT 6/a**

Háztulajdonosok és épületgondnokok figyelmébe!

Minden háztulajdonos szavatossággal tartozik azon balesetekért, amelyek házában vagy a háza előtt azáltal következnek be, hogy a kapuajt, lépcsők, folyosók nincsenek kellőleg vizsgálva vagy tisztán tartva, hogy a pinceablakok és lejáratok nincsenek kellőleg elrekesztve, illetőleg elzárva, hogy a felvonógépek (lift) szabárvellenesen működnek vagy kezeltetnek, hogy megfelelő helyeken korlátok hiányoznak vagy rosszak, hogy a szükséges tűzoltószerek hiányoznak vagy rosszul működnek, hogy a járdá fagyos és nedves időben nincsen kellőleg behintve, hogy tetőről, párkányról, ablakszárnyról egyes darabok lezuhannak. stb. stb. A leggondosabb háztulajdonos sem kerülheti el, hogy a törvények és rendeletek által megállapított kötelezettségek valamelyike ellen akár ő, akár bármely közege - mulasztás vagy gondatlanság által ne vétson.

Ajánlatos tehát SZAVATOSSÁGI BIZTOSÍTÁST kötni, ami által minden hasonló esetben a biztosító társaság viseli az anyagi felelősséget.

A Mannheimer Biztosító Társaság Magyarországi Vezérképviselője (VI., Gyár-utca 7.)

rendkívül jutányos feltételek mellett köt ilyen biztosításokat.

Telefonszám 23-23.

Szerencsés véletlen

ha valaki oly sorsjegyet vesz, mely főnyereményt nyer. Mi e lap olvasóinak már a sorsjegy, illetve szerencseszám megválasztásánál adunk alkalmat a véletlen eldöntésére. Kérjük alantli számokat kivágni, összegyűjteni, összekeverni és azokból egy vagy több számot kihuzni. A föl-sorolt számok osztálysors-játék sorsjegyei csak ki-zárólag

Sternberg

bankháznál,

V., Nagyköröna-utca 15. sz.

kaphatók. Minél előbb ren-delí meg a kihuzott szá-mokat, annál bizonyosab-ban kapja meg azokat. Sorsjegyárak:

- Egy nyolcad 1.50 K.
- Egy negyed 3.— K.
- Egy fél 6.— K.
- Egy egész 12.— K.

Hivatalos huzási lajstrom huzás után ingyen küldetik.

Sternberg

bankház Budapest,

V., Nagyköröna-utca 15. sz.

1169

2720

13028

45927

50258

50256

2719

13026

36388

50252

13038

50257

Akármiilyen érdekes híreket köznek is a lapok az emberek figyelmét soha sem kerülheti el az, hogy az összes bankházak között van száz meg száz amde csak kevés van olyan szerencsés, mint a Hecht Bankház.

VÁSÁROLJON OSZTÁLYSORSJEGYET HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Budapest, Ferenciek-tere 6. Fiók: Erzsébet-körut 32. szám.

FÉNYKEP-RÉSZÜLEKEK

Előrendü gyártmányok, részletfizetésre is.

Árjegyzéket tessék kérn!

AUTORCHT és GÜLDSCHMIED FÉNYKEPESZETI OSZTÁLY BUDAPEST, VI. ERZSÉBET-KÖRUT 32.

Alkalmos képviselőik felvétetnek.

50% ármegtakarítás

BUTOR

ugy késpzénzért, mint HITELERE

késpzénzfizetési árákon, banknál törleszthető.

Bartók Farkas

butoraktára

BUDAPEST,

V., Külső Váci-ut 12.

Árjegyzék 400 rajzzal 60 fillér bőlveg ellenében portómentesen.

FÉRFI és NŐI nemi betegségek,

férigyengesség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjobban ajánljuk

Dr. KAJDACS

v. or. és kir. ezredorvos és körhálí főorvos.

RENDEL: 9-4-ig, este 7-8-ig.

Budapest, IV., Kigyó-utca 5. (Klotild-palota I. em.)

Levél útján is biztos gyógyszer.

Specialista sérvkötőkben!

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus peitttával a legököltebb a maga nemében! Nem osuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő felkvése által fölülmul minden más gyártmányt

Árak: Egyoldalu 12 korona, 24 korona

Kétoldalu 12 korona, 24 korona
Testgyengészeti gyaráimban teljes jótállás mellett készülnek továbbá: jász- és támgépek műfűzők ferdenűtök részért. Gumiták és kezek, haskötők, gummi-görsér-, harisnyák stb. Valódi francia gummi-övökönlegesek eredeti párizsi csomagolásban.

Árak koronáértékben: Tucatanként 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Legújabb, 1903. évi, körháléitál 3000 díszes ábratartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve

KELETI J. orvos-sobészeti mű- és kötő-szer-gyára (alap. 1878.)

Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17

KISS

szerencséseje

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS-nél, mert

KISS szerencséseje NAGY

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS-nél, mert

KISS szerencséseje NAGY

A XIV. sorsjáték 1. osztályának huzása már

május 17-én és 18-án lesz.

- Az első osztály sorsjegyek árai:
- Egy nyolcad sorsjegy ára 1 kor. 50 fill.
  - Egy negyed sorsjegy ára 3 kor. — fill.
  - Egy fél sorsjegy ára 6 kor. — fill.
  - Egy egész sorsjegy ára 12 kor. — fill.

Kiss Károly és Tsa

a magy. kir. osztálysorsjáték főelárusító helye.

Központ:

VII. Erzsébet-körut 19. Telefon 436

Fiékok:

Ferenciek-tere 3. — Telefon 30-35.
Andrássy-ut 92. — Telefon 81-50.

Sürgőnycim: Karkis, Budapest.

Legszerencsesebb sorsjátékot az országban.

Tessék leválni és címünkre beküldeni.

Megrendelés.

Kiss Károly és Társa banküzlete

BUDAPESTEN.

Erzsébet-körut 19. szám.

Sziveskedjék nekem a XIV. sorsjáték első osztályára

sorsjegyet, hivatalos törvén küldeni.

A sorsjegy árát... K... fill {küldöm egyidejűleg postai-al-ványon, levélfeltyegben, körom utánvételezmi.

(a meg nem felelő módot sziveskedjék átüzni.)

Név _____

Lakhely, _____

Utolsó posta _____

Megye _____
B. N.

Minden az egyeztet beállítás... Vastagabb betűkkel 8 fill.

HIRDELMESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Barokozásig telefon-sz.: 56-12.

Levélből tudakozásra... koll mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatal mindj közölni kell.

Levelezés.

Munkásleányai megismerkedni szorokozás... Bankról. 598

Felújított szép... 497

Nőszőri óhaj... 540

Vitákrol... 19561

Sínas Ottómr ar... 19561

Zoltán... 659

Rómeó... 500

Intelligens... 1748

Ideális... 1956

Klárát... 1788

R... 1956

Aranyvirág... 1948

Fehér Holló... 1956

Mely... 1956

Cékos asszony... 1900

Pillangó 25-nek... 1956

Magasztó... 1956

Lábicska... 1900

Barna... 1956

Birtokos... 1956

Kérem... 1956

Durkrét... 1956

Tudod?... 1956

Anyagföldi... 1956

Tudod?... 1956

Arvicska... 492

Hudnag... 549

Szulejka... 1956

Közös... 601

Két unatkozó... 19567

Okiratszervező... 19568

Betöltendő állások... 623

Egy... 472

Egy intelligens... 547

Egy tanuló... 546

Tanonc... 19568

Egy urasági... 1956

Egy jobb... 4916

Falura... 1956

Egy... 4650

Íróasztal... 19563

Egy nagy... 19563

Közgazgatási... 19563

Szülők!... 19563

Mindenes leány... 19570

Bármily... 19575

Mindenes leány... 594

Életbiztosító... 19574

Tanonc felvételi... 589

Felvételi... 8068

Tiszteletes... 8072

Házmeztart... 8072

Állást keresek... 8072

Állást keresek... 8072

Gépirási... 19564

Legelőss... 577

Külföld... 596

Könyvtelben... 678

Óktatás... 19572

Német bonne... 8069

Üzletiek... 8069

Hentesüzlet... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Kávészarnok... 8069

Fűszerüzlet... 597

Tejcsarnok... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Dohányüzlet... 7892

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

Pénz... 545

4 lóra való... 544

Egy cimbalom... 545

Csák 35 kr. 1 kr... 19548

Cimbalom... 19548

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Pénz szerzek... 5680

Thaly... Legelősszerűbb, vadász és gazdasz... 3 ft... csakis KOCH Testvérek... BUDAPESTEN.

Lakás-bérlés... Nagy bonthatóságok... Keresek bitorozót... Új házbán... Lakás... Különfélék... Szalmakalap... Vadászok... Házi koszt... Kész mat butor... Butor... Borszék... Butorvők... Iróasztal... Kész mat butor... Butor... Borszék... Butorvők... Iróasztal... Kész mat butor... Butor... Borszék... Butorvők... Iróasztal...

Hirdetmény... Ezennel közzérem... Budapest, 1904. évi ápr. 29-én.

Hirdetmény... Ezennel közzérem... Budapest, 1904. évi ápr. 29-én.

Hirdetmény... Ezennel közzérem... Budapest, 1904. évi ápr. 29-én.

Hirdetmény... Ezennel közzérem... Budapest, 1904. évi ápr. 29-én.

Hirdetmény... Ezennel közzérem... Budapest, 1904. évi ápr. 29-én.